

41.52.Φ1.0001

025.0000

180 2/4 2/5.55

A. L. HAYDON OF LONDON

ROMAN AND GREEK

ISTORICAL MONUMENTS

OF ROME

WITH THE CITY OF ROME

AND THE

ROMAN

AND GREEK

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

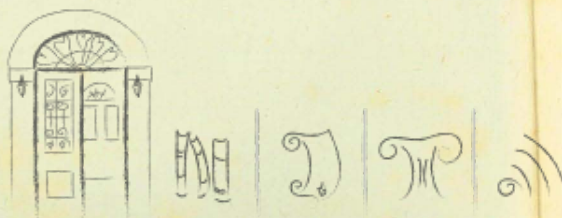
ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ.ογ
Δ. Σ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΝ
ΝΟΜΑΡΧΗΝ ΚΕΡΚΤΡΑΣ.
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑ
ΠΕΡΙ ΤΙΜΑΡΙΩΝ ΚΕΡΚΤΡΑΣ,

ΣΥΝΑΡΜΟΣΘΕΝΤΑ ΥΠΟ

Π. ΧΙΩΤΟΥ

τοῦ ἐκ Ζακύνθου.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΕΡΙ ΤΙΜΑΡΙΩΝ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

ΥΠΟ
Π. ΧΙΩΤΟΥ

Συγγίση, κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Νομάρχου Κερκύρας

Κ. Δ. Σ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΥ,

ὅπως τεθῇ ὑπὸ σκέψιν τῆς Επιτροπῆς, τῆς περὶ λύσεως
τοῦ Αγροτικοῦ Ζητήματος Κερκύρας συσταθείσης.

Κατ' ἔθιμον, νομοποιούμενον ὑπὸ τῶν τότε δοξασιῶν περὶ πολι-
τικῶν δικαιωμάτων τοῦ ἡγεμόνος, ἡ γῆ τῶν κατακτημένων ἐνομί-
ζετο προσήκουσα τῷ ἡγεμόνι. Οὗτος ἐδικαίουτο νὰ λαμβάνῃ αὐτὴν
ἐκ τῶν πρώην κατόχων, καὶ νὰ διανέμῃ πρὸς τοὺς ὑπηρετήσαντας
αὐτῷ ἐν καιρῷ πολέμου, ἢ νὰ δωρῇται πρὸς μονὰς καὶ ἐκκλησίας
ἐπὶ ψυχικῇ σωτηρίᾳ. Τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ ἡγεμόνος, παρὰ βυ-
ζαντινοῖς καὶ παρὰ τοῖς δυτικοῖς κατακτηταῖς κατὰ τὸν μεσαιῶνα,
οὕτως ἐν γένει ἐννοούμενον, παράγει τὴν τιμαριωτικὴν διανομὴν τῶν
κτημάτων, τὴν ἐκπλήρωσιν καθηκόντων ἀμοιβῆς παρὰ τοῦ ἡγεμόνος
διὰ τὰς πρὸς αὐτὸν ἐκδουλεύσεις τοῦ ὑπηρετήσαντος, τὰς ὑποχρεώ-
σεις καὶ σχέσεις τούτου πρὸς ἐκείνον διὰ τὴν προσλαμβανομένην
δωρεάν, καὶ τὴν συνάφειαν τῶν ὑποτελῶν καὶ τῶν προσηρτημένων
τῷ δωρουμένῳ κτήματι ἀνδρῶν. Τροποποιήσεις δὲ καὶ ἔθιμα πα-
ρειαγόμενα κατὰ τὰς σχέσεις ταύτας, καθόσον μᾶλλον ἢ ἥττον
ἐννοήθησαν καὶ ἐφηρμόσθησαν αἱ σχέσεις αὗται τοῦ δωρητοῦ ἡγε-
μόνος πρὸς τὸν ἀμοιδόμενον τιμαριώτην, καὶ τῶν ὁμοταγῶν πρὸς
τοὺς ὑποτελεῖς αὐτοῖς, παρήγαγε τὰς πλείονας ἢ ἐλάττωνας ὑπο-
χρεώσεις τῶν τιμαριωτῶν καὶ τῶν ὑποτελῶν αὐτοῖς, καὶ τὰ διά-
φορα δικαιώματα, ἃ οἱ ἀμειδόμενοι ἐκέκτηντο ἐπὶ τῶν τιμαρίων
αὐτῶν. Επειδὴ δὲ ἡ ἀμοιβή, κυρίως ἐπὶ περιουσίας, ἐδωρεῖτο πρὸς
αὐτοὺς ἐπὶ τῷ εἰδικῷ ὄρω πίστεως καὶ ἀφροσύσεως, ἡ

Τὴν ἀμοιβὴν ἐπὶ τῷ εἰδικῷ ὄρω πίστεως καὶ ἀφροσύσεως, ἡ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

δωρεά προσωνυμείτο ἔμπιστον ἢ ἐπίστευμα, Φέουδον, λέγει ὁ Κουιάκιος (*Cujacio*), παρὰ δὲ Βυζαντινοῖς τιμάριον, ὡς ἐπὶ τιμῇ τοῦ προσλαμβάνοντος δωρούμενον παρὰ τοῦ ἡγεμόνος (1). Ο κώδικς τῶν Ασιζων τῆς Ρωμανίας (*Napoli di Romania*) κανονίζει τὰς σχέσεις καὶ συναφείας μεταξὺ ἡγεμόνος, τιμαριώτου καὶ υποτελοῦς, καὶ τῶν ἀνθρώπων τῶν προσσητημένων ἐν τῷ τιμαρίῳ, ὡς ἔτι καὶ τὰ λοιπὰ τιμαριωτικά δικαιώματα τῶν βαρόνων καὶ κομητῶν πρὸς τοὺς υποτελεῖς, καὶ τοὺς τρόπους τῆς διανομῆς καὶ μεταβάσεως τῆς τιμαριωτικῆς περιουσίας, καὶ ἐπανόδου αὐτῆς πρὸς τὸν ἡγεμόνα (2). Τῶν τιμαρίων τὰ μὲν ἦσαν στρατιωτικά, διότι ὁ προσλαμβάνων ὑπέκειτο εἰς στρατιωτικὰς ὑποχρεώσεις καὶ ἀκολουθίας μετὰ οἰκείων ἀνδρῶν, βοηθῶν τὸν ἡγεμόνα ἐν ὡρα πολέμου· τὰ δὲ ἀπλῶς δικαιώματα πατρονίας, ἢ αὐθεντικά (*jus patronato*), ἃ ἐδίδοντο ἄνευ στρατιωτικῆς τιμῆς ὑποχρέωσης εἰς ἀφιέρωσις μονῶν καὶ ἐκκλησιῶν, ἢ πρὸς εὐνοουμένους τοῦ ἡγεμόνος ἐκ τῆς δημοσίαν κτημάτων καὶ ιδιωτικῶν τῶν πρὸς καλλιέργειαν διδομένων. Τόσον τοῦ πρώτου εἶδους τῶν τιμαρίων, ὅσον καὶ τοῦ δευτέρου, αἱ γέαι ἄλλαι μὲν ἦσαν ἀγεώργητοι, ἄλλαι δὲ καλλιεργημέναι. Τῶν παρεχομένων ἀγεωργήτων, οἱ παραλαμβάνοντες παρὰ τοῦ ἡγεμόνος τιμαριῶται, μέρος μὲν ἐδίδον εἰς ἐδαφονόμιον, ἄλλας δὲ εἰς ἐμφυτεύσεις, καὶ ἄλλας εἰς πακτώματα, καὶ ἄλλας ὡς οἰκόπεδα ὑπὸ ἐδαφονόμιον, δι' οἰκοδομῆν. Αὗται δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνῆκον εἰς ιδιοκτητὰς καὶ πρώην κατόχους ὀλοκλήρων συνοικιῶν καὶ περιχώρων. Τῶν δὲ καλλιεργημένων οἱ τιμαριῶται ἐνεδύοντο ὅλα τὰ δικαιώματα καὶ προσόδους τοῦ δημοσίου, ὅσα οἱ κύριοι ἡγεμόνες, καὶ οἱ πρώην κάτοχοι ἀπήλαυνον, καὶ ὅσα ἐξ αὐτῶν οἱ κάτοχοι ἐπεκαρποῦντο· διότι διὰ τῆς παραλαβῆς τοῦ τιμαρίου μόνοι οἱ περιβαλλόμενοι τὸ τιμάριον ἐνομίζοντο κύριοι κάτοχοι τοῦ κτήματος. Ἐκ τούτου οἱ μὲν πρώην ἐλεύθεροι ἰδιοκτῆται ἀφαιρούμενοι τῆς κυριότητος, ἔμμενον, ἐὰν ᾔθελον, ὡς ἀπλοῖ ἀγρολήπται, οἱ δὲ καλλιεργηταὶ αὐτῶν ὡς ἔρμισθοι τοῦ ἀγρολήπτου. Καὶ ὁ μὲν τιμαριώτης παρέδιδε τὰς καλλιεργημένας γέας πρὸς τοιοῦτους ἐλευθέρους ἀγρολήπτας ἢ εἰς κανόνας ἐτησίους ἐδαφονομίων καὶ πακτώμα, ἢ εἰς μερίδα ἐτήσιον ἐκ τοῦ παραγομένου καρποῦ τοῦ κτήματος, ἢ εἰς

χρηματικὴν ἐτήσιαν δόσιν καὶ ἀποφοράς ἀπαρχῶν καὶ δώρων, ὃ ἦν τὸ σημεῖον ὑποτελείας καὶ τέλος εἰς δέκατον, ὃ ἦν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τοῦ δημοσίου ἐπὶ τοῦ δημοσίου κτήματος καὶ τῶν ἄλλων ιδιοκτητῶν ἀγρῶν τῶν ἐπὶ χωροδοσίᾳ καλλιεργουμένων. Ἐν τοῖς ἀγροῖς τοῦ τιμαρίου διὰ ταῦτα διακρίνονται οἱ ἐλεύθεροι καλλιεργηταὶ τῆς γῆς, καὶ οἱ δουλοπύρκοι, οἵτινες ἦσαν δούλοι ὑποχρεούμενοι νὰ καλλιεργῶσι τὸ κτήμα, καὶ νὰ μεταβαίνωσι μετὰ τοῦ ἰδίου κτήματος εἰς τὸν γινόμενον νέον κύριον τῆς γῆς. Ἀπασαὶ αἱ τιμαριωτικαὶ γέαι καὶ αἱ αὐθεντικαὶ ἦσαν ἀναπαλλοτριῶται, καὶ ἐδίδοντο εἰς πρόσωπα μόνον διὰ βίου, καὶ μετὰ τὴν ἀποβίωσιν αὐτῶν μετέβαινον εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἡγεμόνος. Αὗται πρὸς τοῦτοις ἐδύνατο κατὰ κληρονομίαν νὰ μεταβαίνωσι καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους τοῦ τιμαριώτου, κατὰ διαδοχὴν τοῦ ἄρρενος ἀεὶ τοῦ πρεσβυτέρου τὴν ἡλικίαν, καὶ τούτου παλιν εἰς τὸν πρεσβύτερον οὐχὶ τὸν κατιόντα υἱὸν αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸν μείζονα ἔχοντα τὸν μείζονα ἔγγονον ἐκ τῆς αὐτῆς οικογενείας, τὸν μείζονα ἔχοντα ἡλικίαν. Μετὰ δὲ τὴν τελεῖαν ἐξέλειψιν ἄρρένων ἀπογόνων μετέβαινον ὡς κληρονομία εἰς θῆλυ. Ἐν ἐλλείψει δὲ υἱῶν νομίμων ἐκ θήλεως ἐπέστρεφον τότε εἰς τὸν ἡγεμόνα, ὃς πάλιν μετέδιδε τὸ τιμάριον εἰς ἄλλον εὐνούμενον. Σημειοῦμεν δὲ ὅτι ἐπὶ μεταβάσεως τοῦ τιμαρίου ἐκ μιᾶς εἰς ἄλλην οικογένειαν, καθ' ἣν ἄλλο πρόσωπον ἐνεδύετο τίτλους καὶ κυριότητα τιμαρίου, ὁ περιβαλλόμενος νεωστὶ τὸ τιμάριον, ὑπεχρεοῦτο νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν δημοσίον θησαυροφυλάκειον τὸ ἥμισυ τοῦ ἐνιαυσίου εἰσοδήματος ἐκ τοῦ τιμαρίου. Καθόκοντα δὲ τῶν ἐν Κερκύρᾳ τιμαριωτῶν ἦσαν τὸ νὰ διατρέψωσι ἕκαστος ἓνα ἢ πλεονας ἵππους κατὰ τὸ εἰσόδημα τοῦ τιμαρίου, ἐτοίμους δὲ πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς νήσου μετὰ τῆς προσηκούσης ἱππικῆς πανοπλίας, καὶ τινὰς πεζοὺς ἄνδρας (*Janli*). Τῶν μὲν αὐθεντικῶν χωροδοσιῶν, τῶν ἐπὶ δικαιώματος πατρονίας καὶ κυριότητος διδομένων, ὑπέκειντο οἱ προσλαμβάνοντες νὰ συστάσῃ καθύδρυνά τι ἢ ἀγαθοεργήματα ἐπὶ ὠφελείᾳ τῆς κοινότητος οἷον σχολεῖον, πτωχοκομεῖον, γηροκομεῖον, διατροφὴν μοναχῶν κτλ. Τοιαύτης φύσεως ὄντων ἐν γένει τῶν τιμαρίων, οἱ κατὰ διαφόρους χρόνους κυριεύσαντες τὴν Κέρκυραν Αὐτοκράτορες τῆς Κωνσταντινουπόλεως, οἱ δεσπότες τῆς Ἠπείρου, καὶ οἱ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνες τῆς Νεαπόλεως ἐλάβανον τὰς δημοσίους γέας καὶ τῶν οἰκητόρων, καὶ διέειμον ἐπὶ χαρακτῆρι τιμαρίων πρὸς τοὺς εὐνοουμένους αὐτῶν καὶ ἐκκλησίας. Καὶ ἐν πρώτοις, ὡς ἱστορεῖται, Ἀλέξανδρος ὁ Κομνηνός, Αὐτοκράτωρ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, περὶ τὸν 4.ον αἰῶνα ἐπιβραβεύει τὴν ἐκκλησίαν τῶν Κερκυραίων διὰ χρυσοδούλου μὲ πᾶσαν

(1) Παρ' ἄλλοις ὀρίζεται τὸ τιμάριον Feudo ἐκ τοῦ Foedera ἥτοι σύνδεσμος.
(2) Assisi di Napoli di Romania Art. 6 καὶ 7.—Ὁρκ ὅπισθεν ἐνδεικτικὸν Δ. καὶ Π. Χιώτου ἱστορικὰ ἀπομνημονεύματα σελ. 372.

καὶ παντοίαν ἐλευθερίαν, καὶ τὸ μηδαμῶς ἐπηρεάζεσθαι τι τῶν τῆς μητροπόλεως, οὔτε πάροικον, οὔτε κληρικόν, οὔτε δουλευτὴν τῶν αὐτῆς κτημάτων, καὶ ὧσων οἷων δωρεῖται παρὰ τῆς αὐτοῦ βασιλείας.

Μανουὴλ δὲ ὁ Κομνηνός, ὁ Αὐτοκράτωρ, ὁ τὴν Κέρκυραν ἐκ τῶν Σικελιωτῶν ἀνακτησάμενος (1) ἐπικυροῖ τὰ δωρηθέντα τῇ ἐκκλησίᾳ Κερκύρας δικαίωματα παρὰ τοῦ προκατόχου αὐτοῦ Αλεξίου, καὶ προσθέτει δωρεὰν παροίκων ὀγδοήκοντα, καὶ οἰκίας κληρικῶν τεσσαράκοντα, ἀγιοδούλους τριάκοντα, εἴκοσι ἐτέρους παροίκους, καὶ ἐτέρους ἑκατὸν εἴκοσι, καὶ τέσσαρας παροικίας, καὶ ὅσα ἕτερα χρεωστοῦνται παρὰ Κερκυραίων καὶ κτήματα καὶ γέας. Θεόδωρος δὲ ὁ Κομνηνός Δοῦξ καὶ ἀδελφός τοῦ Μιχαὴλ νόθου Ἰωάννου τῶν Ἀγγέλων Κομνηνῶν, τῶν εἰς τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ηπείρου συμπεριλαβόντων καὶ τὴν Κέρκυραν, διὰ χρυσοβούλου αὐτοῦ, συνταγέντος ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ ἡμέρᾳ 4 ἔτει αὐθι' ἐπικυροῖ τῷ προσελθόντι αὐτῷ μητροπολίτῃ Κερκύρας Κυρίῳ Γεωργίῳ ὅλα τὰ δικαιώματα καὶ δωρήματα τῶν προκατόχων αὐτοῦ, τοῦτε προπάπου Κυροῦ Αλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, καὶ τοῦ θείου Εὐμανουὴλ, ὅσα καὶ οἷα παρεχώρησαν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Κερκυραίων τὰ τε οἰκήματα καὶ κτήματα, γέας, παροίκους, ἀγιοδούλους κτλ. οἷα περ ἀπαριθμοῦνται ἐν τῇς ῥηθείῃ χρυσοβούλοις, ἵνα ἀδιάσειστα ἔσονται καὶ ἀπείρακτα παρ' οὐδενὸς τῶν κατὰ καιρὸν ἐνεργούντων τὴν Κέρκυραν νήσον καὶ τὸ τῆς Βαγενετίας Θέμα. Τῷ γὰρ παραδότη ἐπίχειρος ἐφέψεται ἡ τῆς βασιλείας ὑποτεταγμένη ὀργή. Καὶ ἐπιπροσθέτει καὶ ἄλλας γέας, κτήματα, δουλοπαροίκους καὶ ἀγιοδούλους. (2) Ο αὐτὸς Μιχαὴλ ὑπανδρεύσας τὴν θυγατέρα Ελένην μετὰ τοῦ Μαμφρέδου βασιλέως τῆς Σικελίας διδὲι αὐτῇ εἰς προίκα τὴν Κέρκυραν, καὶ ὅλας τὰς παραλίους χώρας Συβότων, Βουθρωτοῦ, Κανίων καὶ Αὐλῶνος. (3) Τοῦ Μαμφρέδου φονευθέντος, καὶ τῆς συζύγου Ελένης ἀπολεσάσης τὴν ζωὴν ἐν τῷ φρουρίῳ Νοκέρας, ὅπου αὕτη συλληφθεῖσα ἐφυλσκήσθη, ἡ Κέρκυρα κατελήφθη ὑπὸ τοῦ Κινάρδου στολάρχου τοῦ Μαμφρέδου τοῦ συζευχθέντος τὴν γυναικαδέλφην τοῦ δεσπότη Μιχαὴλ πενθεροῦ τοῦ Μαμφρέδου. Τούτου δὲ δολοφονηθέντος ὑπὸ τοῦ Μιχαὴλ, οἱ στρατιῶταί αὐτοῦ οἱ ἐν Κερκύρᾳ παρέδωκαν τὴν νήσον τῷ Καρόλῳ Ἀγγιοῖνῳ ἢ Ἀνδουγαυινῷ βασιλεῖ

(1) Η. Χιώτου ἱστορικῶν ἀπομνημονευμάτων Τ. Β'. σελ. 105.

(2) Ὁρα ἐνδεικτικὴν Β'.

(3) Trattato fra Baldovino II e Carlo I 27 Μαΐου 1267 παρὰ Forges davanzati dissert. sulla seconda moglie del re Manfredi p. 2 ὅρα καὶ Η. Χ. ἱστ. ἀπομνημ. τῆς Ἑπτανήσου Τ. Γ'. σελ. 6 καὶ 7.

τῆς Νεαπόλεως. Ο ῥηθεὶς Φίλιππος Κινάρδος δωρεῖται κτήματα τιμαριωτικά ἐκ τῆς νήσου Κερκύρας πρὸς τὸν Ἰωάννην Ἰσπανὸν στρατιωτικόν, τὸν Γουαρνέριον Αλεμάνον, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Θωμᾶν. Κάρολος δὲ ὁ Α'. βασιλεὺς ὁ Ἀγγιοῖνός ἐπικυροῖ τῷ 1272 τὰ ῥηθέντα τιμάρια τῷ ῥηθέντι Γουαρνέρῳ Αλαμάνῳ διὰ τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἀμυνομένῳ ὑπὲρ Κερκύρας. Τὸ δὲ ἔγγραφον αὐτοῦ σώζεται ἐν τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ Νεαπόλεως, καὶ διαμνημονεύεται ὑπὸ Φοργισίου Δαβαντσάτου ἐν τῇ παρεκβάσει περὶ τοῦ βασιλέως Μαμφρέδου (4).

Ο Κάρολος Α'. τῆς Νεαπόλεως βασιλεὺς, κυριεύσας οὕτω τὴν Κέρκυραν, ἀφῆρσε τὰ τιμάρια ἐκ τῶν πρώτων κατόχων ἐν Κερκύρᾳ, καὶ περιέβαλεν αὐτὰ, διανείμας εἰς Ἰταλοὺς καὶ Προβιγγιανούς ὁμογενεῖς λέγει ὁ ἱστορικὸς Σάνδης. (2) Ἀποσοδῆσας δὲ καὶ τὸν ἐπισκοπον Κερκύρας τὸν ἀνατολικόν, ἐγκατέστησε Λατίνον, ἀφῆρσεν ὅλα τὰ κτήματα καὶ δικαιώματα τῆς ἀνατολικῆς ἀρχιεπισκοπῆς τὰ πρῶτον χορηγηθέντα ὑπὸ τῶν Αὐτοκρατόρων καὶ δεσποτῶν, καὶ προσήλωσε τῇ λατινικῇ ἐπισκοπῇ. (3) Δι' ἰδίου δὲ ἐντάλματος παραχωρεῖ πρὸς ὅλους τοὺς πολίτας καὶ τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐν τῇ νήσῳ, πλήρη ἀσφάλειαν προσώπων καὶ κτημάτων ἄνευ τινὸς ἐνοχλήσεως κατὰ τὰ ἔθνη καὶ τὰς ἐξῆς τῆς χώρας. (4) Ἐπικυροῖ δὲ πρὸς τὸν Γουαρνέριον Αλεμάνον φρούραρχον τότε Κορυφῶν (*castellano*), διὰ τὰς ὑπηρεσίας ἐν τῇ νήσῳ ὅλα τὰ παραχωρηθέντα τιμάρια παρὰ τοῦ ποτὲ στολάρχου Κινάρδου. Πρὸς δὲ τὸν Αἰμὸν Αλαμάνον υἱὸν τοῦ προῤῥηθέντος Αλαμάνου οὐγγίᾳ ἑκατὸν χρυσᾶς ἐκ τιμαριωτικῶν κτημάτων προσοδευόμενα ἐν τῷ Βασιλείῳ τῆς Νεαπόλεως, ἃ ἔπρεπε νὰ λάβῃ ὁ πατὴρ αὐτοῦ κατὰ τὴν παράδοσιν τῆς νήσου Κερκύρας, καὶ ἕτερα τιμάρια ἐν τῇ νήσῳ. (5) Ὡσαύτως ἐπικυροῖ τῷ (1273) καὶ πρὸς τὸν θεῖον τοῦ Αἰμόν Θωμᾶν Αλαμάνον ὅλα τὰ ἐν Κερκύρᾳ παραχωρηθέντα κτήματα καὶ τιμάρια ὑπὸ τοῦ Κινάρδου καὶ Κληριακοῦ, καὶ ὀνομαστί τὸ κληροδόμημα Προχυροπόλεως (*primicheropoli*), κρατοῦντος μόνον τοῦ Βασιλέως τὸ παρὰ τῇ σιδηρᾷ πύλῃ τοῦ φρουρίου οἷκον. (6) Διορίσας δὲ τὸν Ἰορδάνον τὸν Φίληλα (*di San Felice*) καπετάνιον δικαστὴν καὶ μάγιστρον τῆς νήσου Κορυφῶν, καὶ ὑπο-

(1) Privilegio del 1272 Ind. z. XV ἐν τῷ Registri Angioini (archivio di Napoli) Forges dissert. pag. 35.

(2) Sandi Storia civile di venezia T. V. 1 σελ. 194.

(3) Marmora σελ. 259.

(4) Ὁρα ἐνδεικτικὴν Γ'.

(5) Registro indix XV. 1272 Fol. 32 ὁκτ. ἐν ἀρχιεπίφ Νεαπόλεως.

(6) Registro 1269 σελ. 51 ἐν τῷ ἀρχιεπίφ Νεαπόλεως.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

βαλὼν τῇ δικαιοδοσίᾳ αὐτοῦ Βουθρωτὸν καὶ Σάβοτα, ἀμέβει αὐτὸν, καὶ δωρεῖται ἄλλα κτήματα τιμαριωτικά ἐκ τῆς νήσου Κερκύρας καὶ ἐκ τῶν ἄλλων περιχώρων τῷ (1274), ὅπως ἐξ αὐτῶν προσοδεύηται καὶ ἐπι καρπῇται, καὶ ἔτι τοὺς φόρους καὶ τέλη τὰ φερομένα ὑπὸ τῶν ὑποταγῶν πρὸς τὸν ποτὲ Κινάρδον καὶ Μανφρέδην. (1) Τὰς αὐτὰς παραχωρήσεις ἐποίησατο καὶ πρὸς τὸν Οὐγόνα Σαλιακὸν (*Ugone de Sully*) εὐγενῆ ἐκ Προβεγγίας Γάλλον, καὶ Ρῶσσον ἢ Ερυθρόμαλλον διὰ τὴν ἐρυθρὰν τρίχα καλούμενον, ὃν ἐδιώρισεν Κυβερνητὴν Κερκύρας ὁ Κάρολος τῷ 1272, καὶ τοποτηρητὴν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Δουβραχίου, Αὐλῶνος, Βουθρωτοῦ καὶ Σιδότων καὶ στρατάρχην αὐτοῦ κατὰ τὸν πόλεμον, ὃν ἐβούλετο νὰ ποιήσῃται μετὰ τοῦ Φίλιππου υἱοῦ τοῦ ποτὲ Λατίνου Αὐτοκράτορος τῆς Κωνσταντινουπόλεως Βαλδουίνου, καὶ τοῦ Κομουνίου τῆς Βενετίας κατὰ τοῦ Αὐτοκράτορος Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου τῷ 1281 (2).

Κάρολος ὁ Β'. ὁ διαδοχὸς τοῦ Καρόλου Α'. Ανδγαυεῖνὸς περιλαβὼν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Φίλιππον πρίγγιπν τῆς Ταράντου τὴν ἡγεμονίαν, δι' ἰδίου αὐτοῦ ἐντάλματος τῷ 1294 Αὐγούστου παραχωρεῖ αὐτῷ καὶ τοῖς ἀπιογόνους εἰς τιμάριον τὴν νήσον Κέρκυραν μετὰ τῆς πόλεως, φρουρίων, καὶ παροικίων (*casali*) αὐτῆς. Παρέχει δὲ πρὸς τοῦτοις καὶ τὸ φροῦριον Βουθρωτοῦ μετὰ τῆς περιχώρου, καὶ ἀνθρώπων, δικαιοματίων, διναιοδοσιῶν, εισοδημάτων καὶ προσόδων, ἐπιφυλαττομένου τῷ πατρὶ Καρόλῳ βασιλεῖ καὶ διαδόχοις τῆς βασιλείας αὐτοῦ μόνου τοῦ δικαίωματος τῆς ὑψηλῆς κυριότητος. Πρὸς σημείον δὲ τοιοῦτου δικαίωματος ὡς ὑποταγῆς τιμαριώτης, ὑπεχρεοῦτο ὁ Φίλιππος νὰ προσφέρῃ ἐτησίαις τῷ βασιλεῖ πατρὶ 2½ ἐξάμιτα τρίχωμα (3) Φίλιππος δὲ ὁ πρίγγιψ Ταράντου, καὶ τιμαριώτης ἡγεμὼν, καὶ κύριος Κερκύρας παραχωρεῖ κτήματα πρὸς τὸν εὐγενῆ Αβράμην Κερκυραῖον ὄλον τὸ βουνὸν τὸ καλούμενον Αβράμην μετὰ τῶν προσηκόντων αὐτῷ κτημάτων καὶ δουλοπαροίκων (4), καὶ πρὸς τὸν Γουλιέλμον Οὐγότην καὶ διαδόχους αὐτοῦ ἄλλα τιμαριωτικά κτήματα ἐν Κερκύρᾳ, πρὸς ὅσα ἐκέκτητο ὁ πατήρ Πέτρος ἐν Οτράντῳ καὶ Ταράντῳ (5) Ο αὐτὸς πρίγγιψ Ταράντου καὶ

(1) Ενδεικτικὸν Δ'.

(2) Οἷα Παχυμέρην Β'. 5'. κ. 32 Γρηγορῶν Β'. Ε'. κ. 6 Ducange *Histor de Cons Recueil de diverse Carte* p. 19—Οἷα καὶ ἐνδεικτικὸν Ε'.

(3) Οἷα ἐνδεικτικὸν ΣΤ'.

(4) Περιγραμὴ παρὰ τῷ Κυρίῳ Αδελφῷ.

(5) *Pergamena esistente nell' archivio Marcello—e Registri Angioini* Β'. φύλ. 123 καὶ Α'. φύλ. 127 ὅρα καὶ ἐνδεικτικὸν Ζ'. περὶ τῶν φερούων τῶν Οὐγότων καὶ τῆς διαδοχῆς αὐτῶν ἐξαχθὰ ἐκ τῶν ὑπὸ Μουσσοῦδον Κερκυραίων.

κύριος Κερκύρας Φίλιππος, δι' ἐντάλματος τῶν 1330 παραχωρεῖ τῷ Ἰωάννῃ Καθασίλᾳ, Ακαρνάνι, υἱῷ τοῦ Αλεξίου καὶ τοῖς διαδόχοις αὐτοῦ ἐκατέρου φύλου, λόγῳ ὑπηρεσιῶν καὶ ἐκδουλεύσεων κατὰ τὸν γάμον αὐτοῦ μετὰ τῆς Ἰθάκας, ἀδελφῆς τοῦ δεσπότης Θωμᾶ, κόμης Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου, καὶ κυρίου τῆς Ακαρνανίας (1), ἐπίμορτα κτήματα καὶ ὑποτελεῖς γεωργοῦς ἐν Κερκύρᾳ, κατὰ τὴν Βαυλαρχίαν Αγείρου, ἐξ ὧν προσωδεύοντο τριάκοντα οὐγγίας χρυσοῦ, καὶ προσαγορεύει αὐτὸν εὐγενῆ κόμητα τοῦ Αητοῦ, μίλητα καὶ Βαρόνον τῆς πόλεως καὶ νήσου Κερκύρας, Μαρσιάλον τοῦ δεσποτάτου τῆς Ρωμανίας, καὶ ἀγαπητὸν αὐτοῦ σύμβουλον πιστὸν καὶ οἰκεῖον. Δι' ἄλλου δὲ ἐντάλματος τῶν 1334 Δεκεμβρίου 29 παραχωρεῖ πρὸς τὸν αὐτὸν Ἰωάννην καὶ μητέρα αὐτοῦ καὶ ἄλλα κτήματα ἐν τῇ αὐτῇ Βαυλαρχίᾳ Αγείρου, 2 καθίστων εισόδημα ἐτήσιον ἐννενήκοντα πέντε οὐγκιῶν χρυσοῦ ὑπὸ τὴν ὑποχρέωσιν ἐνὸς στρατιώτου ἱππέως (2).

Ροβέρτος δὲ ὁ πρίγγιψ τοῦ Ταράντου, διαδεχθεὶς τὸν ἀποθανόντα πατέρα Φίλιππον εἰς τὴν ἡγεμονίαν Κερκύρας, ἀπονέμει τιμάρια τῷ Βενεδίκτῳ τοῦ ἁγίου Μαυρικίου ἀυλάρχῃ καὶ οἰκείῳ πιστῷ καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς πρωτοτόκους αὐτοῦ ἄρρενας πέντε οὐγγίας χρυσᾶς προσοδευμένας ἐκ τῶν φόρων καὶ τελῶν Βρίνης καὶ Βουθρωτοῦ, καὶ ἐτέρας δώδεκα ἐκ τῶν κτημάτων τῶν δουλοπαροίκων, καὶ ἐτέρων τιμαριωτικῶν δικαιωμάτων ὑπαγομένων τῇ Αὐτοκρατορικῇ προσόδῳ ἐν Κερκύρᾳ, ἐκ τῆς δεκαταρχίης τῶν ἐξωκαστριῶν, καὶ ἐκ τῶν χωρίων τῆς Μέσης, Βαρυπαταδῶν καὶ Στεμφαλονίδων (3) Πρὸς τοῦτοις δι' ἐπιστολῆς 1336, 11 Φεβρουαρίου πρὸς τὸν καπιτάνον καὶ τοποτηρητὴν αὐτοῦ Κερκύρας καὶ συμβούλους ἐνετέλλετο, ὅπως ἀποδοθῶσι τῷ Θεοδώρῳ Καθασίλᾳ, υἱῷ τοῦ Ἰωάννου, ἅπαντα τὰ ἀφαιρεθέντα αὐτῷ κτήματα ὑπὸ τινος κανονικοῦ ψάλτου τῆς ἐκκλησίας, ὃς ἐνόμισε προσήκοντα ταῦτα τῇ μητροπόλει Κερκύρας· διότι, ὡς λέγει ἐν τῇ ἐπιστολῇ, ὁ ἡγεμὼν ὀφείλει νὰ προστατεύῃ τοὺς ἀφοσιωμένους αὐτῷ καὶ πιστοὺς ὑπηκόους, οἵτινες ὑπόκεινται εἰς δημοσίους ὑποχρεώσεις

(1) Π. Χιώτου ἱστορικὰ ἀπομνημονεύματα Τόμ. Β'. σελ. 164 καὶ Γ'. σελ. 8.

(2) Περιγραμὴ καὶ ἐγγραφα σωζόμενα παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ Καθασίλα τῇ εὐγενεῖ Κερκυραίᾳ, ὃ δὲ καθηγητὴς Ἰωάννης Ρωμανὸς συνέταξε δένδρον Γενεαλογικὸν τῆς οἰκογενείας αὐτῆς καὶ τῶν ἄλλων τιμαριούχων Κερκύρας.

(3) *Lettera patente della regina Giovanna* 21 Marzo 1373 παρὰ τοῖς ἐγγραφοῖς τῆς Μητροπόλεως Κερκύρας.

καὶ ἀνάγκας τοῦ κυριεύοντος, συντρέχοντες προθύμως, ὡς ὁρεΐ-
λεται αὐτῷ, καθ' ὅλους τοὺς κινδύνους, ὅπως κατέχωσι ταῦτα τὰ
κτῆματα, καὶ ἀπολαύωσιν ἐξ αὐτῶν τὰ προσήκοντα (1). Περὶ
τοῦ αὐτοῦ Ροβέρτου προσετέθησαν καὶ ἄλλα τιμάρια τῷ Καθα-
σίλῳ ἐκ τῆς Βαϊλαρχίας Λευκίμνης ἐπὶ ὑποχρέωσει ἐνὸς στρα-
τευσίμου καὶ δύο ἱππέων. Ὡς δὲ οἱ Νεαπολίται ἀδελφοὶ Τόκοι, ὧν
ὁ πατὴρ Γουλιέλμος κυβερνήτης Κερκύρας, συνήργησαν εἰς τὴν ἀπε-
λευθέρωσιν τοῦ Ροβέρτου, αἰχμαλωτισθέντος ὑπὸ τοῦ Λουδοβίκου βα-
σιλέως τῆς Οὐγγαρίας, ἀμείψθη ὑπ' αὐτοῦ ὁ μὲν Λεονάρδος Τόκος
μὲ τὴν κομητείαν Κεφαλληνίας, ὁ δὲ Πέτρος μὲ τιμάριον ἐν Κερ-
κύρᾳ. (2) Νυμφεῖσι δὲ ὁ Ροβέρτος τῷ 1347 μὲ τὴν Μαρίαν θυ-
γατέρα τοῦ Λουδοβίκου Βουρβῶνος, δουκὸς τῆς Βουργονίας, καὶ χή-
ραν τοῦ Γουίδου Λουσιניάνου, πρίγγιπος τῆς Γαλλιλίας, ἔγραψεν εἰς
ἀντίπροικον αὐτῆς μίαν χιλιάδα οὐγγίας χρυσᾶς, ἐὰν ἔμενε χήρα
μετὰ τέκνων, ἐὰν δὲ ἄτεκνος δύο χιλιάδας τὰς μὲν 1000 ἐκ τοῦ
πριγγιπάτου τῆς Ταράντου, τὰς δὲ ἑτέρας χιλίας ἐκ τῆς νήσου
Κορυφῶν καὶ τῆς κομητείας Κεφαλληνίας. (3) Τὸν ἀποθανόντα Ρο-
βέρτον διεδέχθη ὁ τριτογέννητος υἱὸς αὐτοῦ Φίλιππος Β'. Οὗτος πά-
ραχωρεῖ πρὸς Μάρκον Εὐγίδιον Δαλαπάκην (*dalla pace*) τιμαριωτικὰ
κτῆματα ἐκ τῆς Βαϊλαρχίας τοῦ Ορους, Αἰγείρου καὶ Μίσσης, ἃ κλη-
ρονομίας καὶ συζυγίας δικαίωματι παρέλαβον οἱ Βενετοὶ Μαλεπιέρης
παριστῶντες τὴν οἰκογένειαν Δαλαπάκου (4) Προσέτι δωρεῖται τῷ
Αγγέλῳ ἐκ Τράνης (*Angelo da Trani*) τὴν ὠφέλειαν διακοσίων
ὑπερπείων (5) καὶ πρὸς τὸν Ιαννέλον Αβιτάβουλον (*Iannello degli*
Abitabuli) τὸ ὄρελος καὶ τὰ τιμαριωτικὰ τέλη καὶ δικαιώματα
ἐπὶ τῶν Αθιγγάνων ἐκ πάσης παροικίας τῆς τε Κερκύρας καὶ Βου-
θρωτοῦ. (6) Επεκύρωσε δὲ καὶ τὰ ὑπὸ Ροβέρτου παραχωρηθέντα τι-
μάρια τῷ προρηθέντι Βενεδίκτῳ τοῦ ἁγίου Μυρικίου τῷ υἱῷ τοῦ
Γεράρδου, ὃν περιέβαλε τὰ τιμάρια Φιλίππος ὁ Α'. τῷ 1326 Ιου-

(1) Παργαμινὰ δύο παρὰ τοῖς ἐγγράφοις τοῦ ποτὲ κυρίου καὶ συμπεριληφθεῖσαι
ἐν τῷ *Processo di Lite fra Angelo de Lilio e Teodoro Cavassila*.

(2) Π. Χιώτου ἱστορικὰ ἀπομνημονεύματα Τ. 2. σελ. 176.

(3) Τὸ ἔγγραφον τοῦ ἐν Κερκύρᾳ τιμαρίου τῶν Τόκων εἶδον ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ
Καρόλου Χρ. Γερμανοῦ ἐπιστολολογίου εἰς τὴν ἐξιστόρησιν τῶν γενομένων ἐν ταῖς
Ἑλληνικαῖς χωραῖς ἐπὶ τῆς κατοχῆς αὐτῶν ὑπὸ Λατίνων. Ο δὲ καθηγητὴς Ι. Ρω-
μανὸς σώζει τὸ γενεαλογικὸν δένδρον τῆς οἰκογενείας Τόκων. Ορα καὶ Π. Χιώτου
ἀπομνημονεύματα Τ. 2 σελ. 172 καὶ Τόμ. 8 σελ. 27.

(4) *Investiture Venete di Malipiero eredi del Feudo della Pace*.

(5) *Parte presa in Pregadi li 16 Gennaio 1391 M. V. (1392)*.

(6) *Ducale 13 Settembre 1464 Ind. XIII.*

λίου 27. (1) Τοῦ δὲ Φιλίππου Β'. ἀκλήρου ἀποθανόντος, καὶ τοῦ
κατὰ διαθήκην εἰς τὴν κληρονομίαν τῆς ἡγεμονίας Ταράντου καὶ
Κερκύρας ἀναδειχθέντος ἀνεψιοῦ αὐτοῦ Ιακώβου Βάλτσου, τοῦ γεν-
νηθέντος ἐκ τῆς ἀδελφῆς τοῦ Φιλίππου Β'. Μαργαρίτας, κηρυχθέν-
τος ἐκπτώτου ἐκ τῶν κληρονομικῶν δικαιωμάτων ἀπὸ τῆς ἡγεμο-
νίας, ἡ Βασίλισσα Ιωάννα ἀνεδέξατο τὸ πριγγιπάτον τῆς Ταράντου
μετὰ τῆς ἡγεμονίας Κερκύρας. Αὕτη διὰ τὴν ἀποδιώξιν ἐκ τῆς Κερ-
κύρας τοῦ ρηθέντος Βάλτσου ὑπὸ τοῦ Γούλλου ἢ Γουλιέλμου Αλτα-
βίλλα τοῦ Δονάτου, δι' ἐντάλματος τῶν 4 Μαΐου 1374 δωρεῖται
αὐτῷ τῷ Αλταβίλλᾳ καὶ τοῖς νομίμοις ἀπογόνους ἐτήσιόν πρόσσο-
δον οὐγγίας δέκα χρυσᾶς, ὑπολογιζομένης ἐκάστης οὐγγίας ἀνά
6 δουκάτα, ἐκ κτημάτων καὶ ἀγαθῶν προσοδομενῶν οἰωνδήποτε
καὶ τελούντων εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον Κερκύρας (2). Θέλουσα δὲ
νὰ ἀμείψῃ ἡ αὐτὴ Βασίλισσα Ιωάννα καὶ τὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ
ΡΙκάρδου Αλταβίλλα παραχωρεῖ αὐτῷ καὶ τοῖς νομίμοις διαδόχοις
ἀμφοτέρου τοῦ φύλου εἰς ἐτήσιον εἰσόδημα τὰ παραχωρηθέντα ὑπὸ
Καρόλου Γ'. κτῆματα καὶ ἀπολαβὰς, οἷα προσώδευσεν ἐκ κτημά-
των βασιλικῶν καὶ ἐκ τοῦ μείζονος δικαστηρίου εἰσοδημάτων (*a*
ragione della curia maggiore) καὶ τελωνιακῶν προσόδων τῆς
πόλεως Κορυφῶν μὲ τὴν στρατιωτικὴν ὑποχρέωσιν τιμαριώτου (3).
Πρὸς τοῦτοις ἐπικυροῖ τὰ χορηγηθέντα προνόμια τῷ ρηθέντι Βε-
νάρδῳ τοῦ ἁγίου Μυρικίου, καὶ προτιθεῖται τὴν κατάστασιν τῶν
ὑποτελούντων αὐτῷ ἐξωκαστρινῶν, ἥτοι τῶν οἰκούντων ἐξω τοῦ
κάστρου Κερκύρας (4) καὶ συγκατανεύει τῷ ρηθέντι Γούλλῳ τὸ
νὰ δύναται νὰ κατέχῃ τὴν Ἰαπωνίαν τῆς συζύγου Βίλλας τὴν
κληρονομηθεῖσαν παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς Αλταβίλλα (5).

Φανευθεῖσης τῆς βασιλείσης Ιωάννας ὑπὸ τοῦ Καρόλου τοῦ Δυρ-
ρχειοῦ, ὁ ἐπαναλαβὼν τότε τὴν ἡγεμονίαν Κερκύρας Ιακώβος Βάλ-
τσος (6) δωρεῖται δι' ἐντάλματος αὐτοῦ ἐκ Ταράντου τῇ 26 Δε-

(1) *Diploma della Regina Giovanna 1370 14 Dicembre καὶ sentenza ne*
1444 20 Agosto inq. XI di Egidio Morosini Bailo e cap. di Corfù sedenti
i giudici annalli (ἐν ἀρχαιοφυλακείᾳ Κερκύρας). ἐν αἷς συγκατα-

(2) *Investiture* διατηροῦμεναι ἐν τῷ ἀρχαιοφυλακείᾳ Κερκύρας. ἐν αἷς συγκατα-
χωρεῖται καὶ ἡ περὶ τοῦ τιμαρίου τούτου περιβολή, χρονολογούμενη τῷ 1374 Μαρτίου 4.

(3) *Investitura* ἀναφερομένη ἐν τῷ διπλωματι Καρόλου τῷ 1332 18 Σεπτεμβρίου
ἧς ἀντίγραφον τοῦ πρωτοτύπου σώζεται παρὰ τῷ Κ.φ. Ηλία Βασιλάκη.

(4) *Εντάλμα* τῷ 1373 31 Μαΐου παρὰ τοῖς ἐγγράφοις τοῦ μακαρίτου Μυστοξίδου.

(5) *Terminazione di Bernardo Soranzo Bailo e cap. di Corfù 1591 20*

Aprile παρὰ τῷ ἀρχαιοφυλακείᾳ Κερκύρας.

(6) Π. Χιώτου ἱστορικὰ ἀπομνημ. Τόμ. 3. σελ. 11,

κεκέρτου 1381 Ινδουκτιώνος Ε'. πρὸς τὸν εὐνοϊκὸν αὐτοῦ Ἀδάμη τοῦ ἁγίου Ιππολύτου (*Adamo di Sant' Ippolito* καὶ υἱὸν τοῦ ποτὲ φρουράρχου Κερκύρας Βερνάρδου, ὅλα τὰ κατεχόμενα παρὰ τοῦ δημοσίου ἐν τῇ νήσῳ Κερκύρᾳ κτήματα, ἥτοι οἰκίας, χωράφια, ἀμπέλια, δένδρα, γέας, καλλιεργημένας καὶ ἀκαλλιεργήτους, μύλους, δικαιώματα περιοχικά, ὑπηρεσίας, τέλη, δικαιοδοσίας, εἰσόδους τε καὶ ἀπολαβὰς χρηματικὰς ἰσοτίμους 20 οὐγγίων χρυσῶν ἐτησίως, ἃ Φίλιππος ὁ πρῶτος παρεχώρησεν εἰς στρατιωτικὸν τιμάριον τῷ προγόνῳ αὐτοῦ δι' ἰδίου αὐτοῦ ἐντάλματος τῇ 7 Οκτωβρίου 1310. (1) Τῷ δὲ αὐτῷ καλουμένῳ Βαρῶνι καὶ Φεουδούχῳ ἐπιπροστίθεται παρὰ τοῦ αὐτοῦ Βάλτσου, καὶ τοῖς ἀπογόνοις ἀμφοτέρων φύλων, τὰ κατεχόμενα ἄλλοτε ἀγαθὰ καὶ κτήματα ἐν τῇ νήσῳ Κερκύρᾳ ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ἐκ Βερόνης Μαλέρβα ἐπωνυμουμένου, προσοδεύοντα ἐτησίως 100 οὐγγίας χρυσᾶς ἐκ τε τῆς νήσου Παζῶν, καὶ ἐκ τῶν νερομύλων τῶν κατὰ τὰ ἔλη τῆς Ἀγίας Αναστασίας, τῆς προσωνυμουμένης Κορисиᾶς, τῆς κατὰ τὴν Βαίλαρχίαν Λευκίμνης κειμένης. (2) Κάρολος δὲ ὁ Δυρραχίου, ὁμαίμων τῆς Ἰωάννας, ἐνδιαφερόμενος εἰς τὸ νὰ ἔχῃ ἐν Κερκύρᾳ εὐνοϊκοὺς καὶ συμπατριαστὰς, διορίζει τὸν Ρικάρδον Ἀλταβίλλαν φρούραρχον καὶ κοντόσταυλὸν Βουθρωτοῦ τῷ 1382 καὶ ἐπικυροῖ αὐτῷ τὸ περιβληθὲν τιμάριον παρὰ τῆς Ἰωάννας ἐν Κερκύρᾳ. (3) Ὡσαύτως καὶ τῷ πιστῷ αὐτοῦ δειχθέντι καὶ χρησίμῳ τῆς πόλεως καὶ νήσου Ἰωάννῃ Καθασίλλᾳ, τῷ Θεοδώρῳ, πχωρῶν τιμάρια ἐκ τῆς Βαίλαρχίας τοῦ Ορους, καὶ ἕτερα ἐπίμορτα κτήματα τῷ δημοσίῳ, προσήκοντα ἐκ τῶν ἄλλων τριῶν Βαίλαρχῶν τῆς νήσου, ἀποφέροντα αὐτῷ ἐτησίως οὐγγίας χρυσᾶς 40 βάρους κοινοῦ. (4) Προσέτι δωρεῖται τῷ Γεράρδῳ τοῦ ἁγίου Μαυρικίου οὐγγίας πέντε ἐτησίως ἀπὸ φόρους ἐκ νέων τιμαριωτικῶν κτημάτων. (5) Καὶ τῷ Θεοδώρῳ Σκαλίτῃ, ἐτήσιον εἰσόδημα δέκα ἐννέα οὐγγίων χρυσῶν, ἐκ τῶν τιμαριωτικῶν ἀγαθῶν, τῶν ἄλλοτε προσηκόντων Ἀάπῳ τῷ Ἀλαμάνῳ. Περιβάλλει δὲ αὐτῷ πρὸς τούτοις ἅπαντα τὰ τιμάρια τὰ κατεχόμενά ποτε ὑπὸ Ἀλοΐσιου Ρόκου ἐκ Σαλέρνου, ἃ προσώδευσεν ἐκ δημοσίων κτημάτων κατὰ τὰς νήσους Οθωνῶν, Ερικουσίας, Σαμοθράκης, Διάπλου καὶ Ἀγίου Στεφάνου, μὲ ὅλους τοὺς

(1) Δίπλωμα περὶ τοῦ Τιμαρίου τοῦ δὲ Βάλτσου, da Balzo, σωζόμενον παρὰ τῇ Κ.ῳ Βασιλικῇ.

(2) Ἐτερον Δίπλωμα παρὰ τῇ Κ.ῳ Βασιλικῇ διασωζόμενον.

(3) Registro Α'. φύλλον 121 καὶ 200 παρὰ τῷ ἀρχιεπισκοπικῷ λακείῳ Νεαπόλεως.

(4) Privilegio 1382 18 Settem ind. VI παρὰ τοῖς ἐγγράφοις Μουσείου.

(5) Registro φυλ. 151 παρὰ τῷ ἀρχιεπισκοπικῷ λακείῳ Νεαπόλεως.

ἐξ αὐτῶν δωρουμένους ἱέρakas. (1) Επιτάσσεται δὲ κυρίως αὐτῷ τὸ νὰ μὴ εἰσπράττῃ ἐκ τῶν ὑποτελούντων αὐτῷ ἐγκατοίκων οὐδὲν πλεῖον ἢ ἑλαττον τῶν ἄλλοτε ἐθιζομένων. (2) Οὕτως ἔχει ἡ ἱστορία περὶ ἐγκαθιδρύσεως τῶν τιμαρίων ἐν Κερκύρᾳ καθ' ὅλον τὸν μεσαιῶνα.

Προσφερομένη δὲ τῆς Κερκύρας ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῆς Βενετίας, ὁ δουξ τῆς Βενετίας Ἀντώνιος Βενιέρος, ἐν τῷ ἐκδιδομένῳ ὑπ' αὐτοῦ χρυσοβούλῳ περὶ τῶν προνομίων Κερκύρας τῷ 1386 9 Ἰανουαρίου, ἃ καθυπέβαλεν αὐτῷ ἐπὶ ἐγκρίσει καὶ κυρώσει ἡ κοινότης Κερκύρας, διὰ τῶν πληρεξουσίων αὐτῆς, οἵτινες ἐπὶ τούτῳ προσήλθον εἰς Βενετίαν, ἐπεκύρωσε διὰ τοῦ 2 καὶ 5 ἄρθρου τοῦ χρυσοβούλου αὐτοῦ ὅλα τὰ κτήματα, φέουδα, καὶ βαρωνίας μετὰ τῶν ὑποχειρίων καὶ χωρίων πρὸς τοὺς διατηρουμένους ἐν Κερκύρᾳ τιμαριωτῶν καὶ χωρίων πρὸς τοὺς παριστῶντας αὐτούς. (3) Τὰ δὲ περὶ τούτου ἄρθρα λέγουσιν ὡδε—ἄρθρον Β'. ἕκαστος πολίτης ἀσφαλῶς ἔχει τὰ ἴδια αὐτοῦ κτήματα, φέουδα καὶ βαρωνίας μετὰ τῶν ὑποχειρίων καὶ χωρίων, καὶ τὰ ἀρχαῖα ἔθιμα κρατεῖτω ἐπὶ τούτων ὡς χειρίων καὶ χωρίων, καὶ οἱ βαρῶνες καὶ φεουδοῦχοι Κερκύρας ἀπαιτοῦνται ἁμέσως τὰ ὀφειλόμενα ὑπὸ τῶν υποχειρίων, καὶ πρὸς ἐξότουσιν ἀμέσως τὰ ὀφειλόμενα ἐν τῇ εἰρκτῇ τῆς κυβερνήτορος. φλησιν φυλακίζουσι τοὺς ὀφειλέτας ἐν τῇ εἰρκτῇ τῆς κυβερνήτορος.—ἄρθρον Γ'. οἱ βαρῶνες καὶ οἱ φεουδοῦχοι παρέχονται ὑπόκλισιν τῷ κυβερνήτῳ χάριν φεουδαλικῆς ὑπηρεσίας. (4) Τῷ δὲ 1516 ἡ Βενετικὴ κυβερνήτης διευθετίζει τὰ καθέκαστα τῶν τιμαρίων αὐτῶν, πολλὰ τῶν ὁποίων εἶχαν τότε μεταβῆ λόγῳ συνοικεσιῶν καὶ κληρονομημάτων εἰς ἄλλας εὐγενεῖς οικογενεῖας Κερκυραίων, καὶ εἰς Βενετούς ἐγχωρίους. Ταῦτα δὲ ἀπαριθμοῦνται περὶ τὴν ρηθεῖσαν ἐποχὴν δεκατέσσαρα ὑποκείμενα εἰς στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ἄγοντες ἕνα ἵππον δι' ἕκαστον τιμάριον καὶ ἔνοπλον ἵππεα.—1 Ἀνδρέας Βραγαδίνος ἵππον ἕνα.—2 Βίκτωρ Γότος ἵππον ἕνα.—3 Νικόλαος Γότος ἵππον ἕνα.—4 Ἀλέξανδρος Γότος ἕνα.—5 Φαντίνος Βιάρος, ὡς διάδοχος τοῦ Γεωργίου Γότου, τρεῖς ἵππους.—6 Ἀνδρέας Πετριτίνος δύο.—7 Μιχαὴλ Τρών τρεῖς.—8 Πέτρος Μαλιπιέρος τοῦ Ἀλεξίου δύο.—9 Ἰάκωβος Ράλης ἕνα.—10 Ἰωάννης Φιομάκος ἕνα.—11 Δανιὴλ Δαρμάρος ἕνα.—12 Ἰωάννης Βαπτιστῆς Εριτσος ὡς κληρονόμος Φραγκί-

(1) Diploma 1389 19 Αὐγούστου δημοσιευθὲν ἐν τόμῳ Β'. delle ricerche et materiaux par Buchon, ἐν ἐδάρῃ καὶ κατέχει νῦν ὁ καθηγητὴς Ι. Ρωμανός.

(2) Salvis usibus et consuetudinis dictae civitatis et insulae.

(3) Π. Χιώτου ἱστορικὰ ἀπομνημονεύματα Β'. σελ. 202

(4) Ὁρκ. ἐνδεικτικὸν Η'.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

σκου Αλταβίλλα τρεις.—13 Δουκάς Γότος δύο —14 Ιανέλος ένα. Πφειλον δὲ οἱ τιμαριῶται νὰ εκπληρώσι τὰς υποχρεώσεις τῶν ἀρχαίων Βαρώνων, διατηροῦντες ἑτοιμον τὸν ἵππον καὶ παριστάμενοι ἀνὰ πᾶσαν πρωτοματῆν μετὰ τοῦ ἵππου πρὸς τὸν κυβερνήτην. (1)

Τῷ 1616 κατὰ διαταγὴν τῆς Γερουσίας ἐνεγράφησαν αἱ Βαρωνίαι Κερκύρας μετὰ τῶν προσηκόντων αὐτῆς, διαμνημονευομένου καὶ τοῦ ὀνόματος καὶ ἐπωνύμου ἐκάστου τιμαριώτου κατόχου. Αριθμοῦνται δὲ 15 αἱ βαρωνίαι κατὰ τὸν ἐξῆς πίνακα.

Ονόματα Βαρωνίων, ἵπποι, ἱππεῖς, κάτοχοι τιμαριῶται.

1 Βραγαδίνα	— 4 — 1	Ανδρέας Βραγαδίνος
2 Μηδέα	— 4 — 1	Βίκτωρ Γότης παραλαβὼν ἐκ Νικολάου Μιδίου
3 Αθιγγάνα	— 1 — 1	Νικόλαος Επαρχος μεταφερθεῖσα ἐξ Αλεξάνδρου Γότου
4 Μέμα	— 4 — 1	Γάσπαρος Κουερίνος, συζευχθεὶς τὴν θυγατέρα Νικολάου Γότου.
5 Βιάρα	— 2 — 1	Μαρίνος Μαρκέλλος, ἐκ Φαντίνου Βιάρους.
6 Γρίττα	— 2 — 2	Ανδρέας Πετριτίνης, ἐκ Βικεντίου Γρίτου.
7 Τρόνα	— 3 — 3	Μιχαὴλ Τρών
8 Κανάλα	— 4 — 1	Πέτρος Μαλιπιέρος, ἐξ Αλεξάνδρου Τρώνου.
"	— 4 — 1	Ιάκωβος Μαλιπιέρος, ἐξ Ορσας θυγατρὸς Παύλου Κανάλε καὶ συζύγου Βόρτολου Παρούτα.
9 Ράλη Φραγγόνη	— 4 — 1	Ιάκωβος Ράλης, ἐκ Κυρίας Παυλίνης, μητρὸς τοῦ Κ.ου Παδεοβάνου Σουρλάκη.
10 Φιομάκα	— 4 — 1	Ιάκωβος Φιομάκος, ἐκ Φαντίνου Φιομάκου.
11 Δαρμέρα	— 4 — 1	Δανιὴλ Δαρμέρος καὶ ἡ ἀδελφὴ συζευχθεῖσα τὸν Ιωάννην Κουϊρίνην.
12 Αγίου Ιππολύτου	— 2 — 2	Νικόλαος Αλταβίλλας ἐξ ἀδᾶμ κυρίου τοῦ ἀγίου Ιππολύτου καὶ κατεῖχετο ὑπὸ Αλεξάνδρου Ερίτσου.

(1) Π. Χιώτου ἱστορικὰ ἀπομνημονεύματα. Τόμ. Γ', σελ. 60.

13 Βρουνέλη — 2 — 2 Τὸ μέρος τοῦ Δουκά Γότου τὸ μὲν ἥμισυ κατεῖχε ὁ Αλοῖσος Ερίτσος, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ ἡ Κ.α Κανάλε σύζυγος τοῦ κυρίου Βολάνη.

14 Αλταβίλλα — 4 — 1 Κατεχομένη πρῶν ὑπὸ Ιουλίου Δονάτου καὶ τότε παρισταμένη ὑπὸ Βικεντίου Γρίτη καὶ Αλοῦσιου Ερίτσου.

15 Δουσδου — 4 — 1 Πρῶν Ν. ὑπὸ Καράτζολα, καὶ τότε ὑπὸ Γιάρδου.

Ἐκστος δὲ αὐτῶν ἐπλήρωνε κατὰ τὴν μετὰθασιν τοῦ τιμαρίου, περιβαλλόμενος τὸ τιμᾶριον καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ποσὸν τι χρηματικὸν εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον (1). Ὡς δὲ οἱ τιμαριῶται δὲν ἐξετέλουν τὰς υποχρεώσεις αὐτῶν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἡ Βενετικὴ Γερουσία δι' ἐνταλματος αὐτῆς τῷ 1625 Νοεμβρίου 8, διορίζει νὰ καταγραφῶσι τὰ κτήματα ταῦτα εἰς τὸ ἐπὶ τοῦτο κτηματολόγιον τῶν τιμαρίων· καὶ διδῇ προθεσμίαν 20 ἡμερῶν, ὅπως ἕκαστος φεουδάρχης προσαγάγῃ ὅλα τὰ ἐνδεικτικὰ καὶ ἔγγραφα αὐτοῦ καὶ τίτλους περὶ καταγωγῆς τοῦ τιμαρίου πρὸς τὸ ἐπὶ τούτῳ δικαστήριον· ἄλλως ἐξαλείφεται πᾶσα αὐτοῦ κυριότης καὶ δικαίωμα, καὶ τὰ κτήματα αὐτοῦ συσσωματοῦνται μετ' ἐκείνων τοῦ δημοσίου (2). Τῷ δὲ 1653 Ιουνίου 6 ἡ κοινότης Κερκύρας συνέταξε κεφάλαια κανονίζοντα τὰς πληρωμὰς ἐμφυτεύσεων, ἐδαφονομιῶν καὶ πακτωμάτων, ὡς ἔτι καὶ τὴν ἀπόδοσιν προσοφειλομένων προστυχίσεων πρὸς ἀγροδότας, ἃ καθυπεβλήθησαν ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Γαληνοτάτου ἡγεμόνος (3). Φραγγίσκος δὲ ὁ Μολῖος ὁ τότε δόγης, δι' ἰδίου αὐτοῦ διατάγματος ἐκύρωσε τὰ καθυποβληθέντα (4).

Ιάκωβος δὲ ὁ Κανάλης προβλεπτὴς καὶ Καπετάνος Κορυφῶν τὸ 1660 Ἀπριλίου 3, κατὰ διαταγὴν τῆς δουκὸς Δομηνίκου Κονταρίνου διατάττει, ὅπως ἅπαντες οἱ τιμαριῶται καὶ βαρῶνες Κερ-

(1) Ὁρᾷ ὀπισθεν ἐνδεικτικὸν θ'. ὃ ἔστιν ὁ καταστατικὸς πίναξ τῶν βαρωνίων Κερκύρας, γενόμενος ὑπὸ τοῦ ἐγκουζήτορος καὶ ἀνακριτοῦ κατὰ τὴν Βενετικὴν ἀνατολήν Φραγγίσκου Γρεβάνου τῷ 1760.

(2) Ὁρᾷ ἐνδεικτικὸν ὀπισθεν Γ'.

(3) Ἐνδεικτικὸν ΙΑ'. ὀπισθεν.

(4) Ὁρᾷ ἐνδεικτικὸν ὀπισθεν Δ'.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

κύρας παρουσιάσωσι τὰ ἔγγραφα καὶ τὰς περιβολὰς αὐτῶν (*investiture*), ἵνα καταγραφῶσιν ἐν τῷ συνήθει βιβλίῳ τῶν τιμαρίων. Οἱ δὲ γραμμαὶ αἱ ἐκλείψασαι τῶν βαρῶνων νὰ ἀναπληρωθῶσι καὶ νὰ περιβληθῶσιν ἀπὸ μέρους τοῦ ἡγεμόνος ἐξ ἄλλων. Οὐδὲν δὲ κτήμα τιμαριωτικὸν ἐδύνατο νὰ πωλήσῃ ἢ ἀπαλλοτριώσῃ ὁ κάτοχος αὐτοῦ. Ἀνὰ πᾶσαν δὲ τριακονταετίαν θέλει προσάγεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν βαρῶνων ἀρχεῖον τῆς Βενετίας ἀναγραφὴ ἀκριβῆς τῶν κτημάτων καὶ ὀρίων. Θέλει δὲ ἐπιθεωροῦνται οἱ τιμαριωτικοὶ ἵπποι ἀνὰ πᾶσαν τετραμηνίαν ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ. Τὴν δὲ 24 Μαΐου ἑορτὴν τῆς Αὔγ. Ελένης ἅπαν τὸ ἱπποτικὸν τάγμα θὰ συμπορεύεται μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ εἰς τὸν ναὸν τῆς Αὔγ. Ελένης πλησίον τοῦ Αὔγ. Δημητρίου τὸν κατὰ τὰ ἀλατωροχεῖα τῆς νήσου κείμενον. (1) Ἀπηλλάγησαν ἅπαντες οἱ πολῖται πάσης δουλοπαροίκου ὑποχρεώσεως τοῖς βαρῶνοις καὶ φεουδούχοις. Μόνοι οἱ Αθίγγανοι ὑποχρεοῦντο εἰς χειροφίλημα, δέκατον, ἀγγάριας, χρηματοδοσίαν 17 ἄσπρων καὶ δύο ὀρνιθίων κατὰ τὴν ἀ.ην. Μαΐου πρὸς τὸν φεουδούχον αὐτῶν. Οὗτος δὲ τότε ἦν Ιερώνυμος Κουαρτάνος, περιβληθεὶς τὸ τιμάριον μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ σοφοῦ Επαρχοῦ, καὶ μετ' αὐτὸν μετέβη τοῦτο κατὰ προικοδοσίαν εἰς Θεόδωρον Προσαλέντην (2).

Ἀλλ' οἱ χωρικοὶ Οὔρους καὶ Αγαίρου κατεβόων κατὰ τῶν εὐγενῶν ἀρχόντων, ὡς δυναστευόμενοι κατὰ τὰς ἀγροτικὰς ἀγρολιψίας, καὶ διὰ τὰ ὑπέρογκα ἐδαφονόμια, ἃ ἐπλήρουν πρὸς τοὺς βαρῶνας καὶ κτηματίας τῆς πόλεως ἐπὶ τῶν σιτηρῶν, οἴνων, ἐλαίων καὶ ἐνοικίων, ἀπογομνύμενοι τῶν οἰκείων κτημάτων καὶ σκευῶν, καὶ φυλακίζόμενοι ἐν ἐλλείψει τῶν πληρωμῶν. Διὸ ἔνοπλοι διέτρεχον τοὺς ἀγροὺς ληστεύοντες, φονεύοντες, ζωγροῦντες καὶ διὰ λύτρων ἀπολύοντες τοὺς συλλαμβανομένους. Ἡ κοινότης Κερκύρας ἐπέστειλε πρέσβεις εἰς Βενετίαν τὸν Δῆμον Βενεβίτην καὶ Σταμάτιον Βούλγαρην, ἐξαιτούμενοι παρὰ τῆς Γερουσίας διόρθωσιν. Μάτην Ιερώνυμος Φωσκαρίνης, γενικὸς προβλεπτής τῶν νήσων, ἐπροθυμοποιήσατο, ὅπως εἰρηνεύσῃ τοὺς δυσηρεστημένους. Ἀλλ' ὁ στρατηγὸς Μάρκος ὁ Μολίνος, ἐξελθὼν τῆς πόλεως μετὰ στρατιωτικῆς δυνάμεως κατὰ τῶν στασιαστῶν, κατεπρόσωπεν αὐτοὺς, διεσκόρπισε καὶ τοὺς συλληφθέντας ἐτιμώρησεν αὐστηρῶς. (3) Ἀλλ' ἐπειδὴ παρετόλμων εἰς ἀπαιτήσεις οἱ Βαρῶνες κατὰ

τῶν ὑποτελῶν, ἐπιβάλλοντες αὐτοῖς ἀγγάριας μετὰ τοῦ ἵππου τῶν, καὶ ἐπιβαρύνοντες μὲ διπλᾶ τέλη καὶ ὑπηρεσίας ἀμισθεῖ, οἱ χωρικοὶ ἐνῆγαγον εἰς δίκην αὐτοὺς ἐνώπιον τῆς Βενετικῆς ἐξουσίας. Ὁ δὲ Ἰνκουϊζήτωρ τῆς Ανατολῆς Ανδρέας Ναυαγῆρος διέταξε διὰ προκηρύξεως αὐτοῦ, ὅπως παύσωσιν αἱ τοιαῦται ἀπαιτήσεις, ἐπιβαλλομένης ποινῆς 600 βεαλίων ἐπὶ τοὺς τιμαριούχους ἢ ὑπαλλήλους, οἵτινες ἤθελον εἰσπράξῃ πλέον τοῦ προσήκοντος αὐτοῖς δεκάτου (1).

Διὰ τὰς ἐπελθούσας κυβερνητικὰς διατάξεις περὶ μεταβολῆς τῶν φεουδαλικῶν σχέσεων, καὶ διὰ τὰς γενομένας καταστροφὰς τῆς Κερκύρας, εἰσβολόντων τῶν βαρβάρων, ὅτε κατερημώθη ἡ νῆσος, καὶ ἀπήχθησαν εἰς αἰχμαλωσίαν χιλιάδες ἐγκατοίκων (2), ἡ μὲν γῆ τῶν τιμαρίων ἠλλαξέ μὲν καλλιεργητὰς, πρῶν κατόχους, καὶ ἀφῆρέθη δουλοπαροίκων, ἀλλ' αἰεὶ διειρηθήη εἰς τὴν κατοχὴν τῶν κυρίων αὐτῆς Βαρῶνων, οἵτινες ἐλάβανον αὐτὴν παρὰ τοῦ ἡγεμόνος, καὶ μετέδιδον τὴν κυριότητα ἐπ' αὐτῆς καὶ ὅλα τὰ δικαιώματα πρὸς ἅπαντας τοὺς κληρονόμους αὐτῶν, καὶ τοὺς νομίμως παριστῶντας αὐτοὺς. Ἀποφορὰς λοιπὸν δεκάτων, ἐνοικίων, ἐδαφονομίων, πακτώσεως, καὶ ἀπαρτὰς ἡ καὶ προτιμὰς, ὡς λέγεται, ἐκ παντὸς εἶδους σιτηρῶν, καρπῶν, οἴνου, σταφυλῶν, ζώων καὶ χρηματικὰς δόσεις, ὥφειλον νὰ προσέδωκον οἱ καλλιεργοῦντες τὸ τιμαριωτικὸν κτήμα πρὸς τοὺς Βαρῶνας. (3) Ἄλλο δὲ εἶδος τιμαρίων εἶναι τὸ καλούμενον ἐδαφονομικὸν ἢ ὑπόφορον (*censo*), διότι οἱ ἰδιοκτῆται οἱ καλλιεργοῦντες αὐτὰ ἀπέφερον τέλος ἐδαφονομικόν, καὶ ἀπαρχὰς καὶ πρωτόλεια, καὶ πακτώσεις ἐκ τῆς παραγομένης ἐπικαρπίας. Τοιαῦτα τέλη καὶ ἐπικαρπία παρείχοντο διὰ τὴν ἀνέκαθεν νομιζομένην προσήκουσαν τῷ τιμαριώτῃ γῆν, ἥτις ἐδόθη παρ' αὐτοῦ πρὸς ἐλευθέρους καλλιεργητὰς. Δύο δὲ ἄλλα εἶδη τιμαρίων διεκρίνοντο εἰς τὰς νήσους, τὰ ἄμεσα καὶ σύνδετα (*feudi diretti e legali*), καὶ τὰ προσφερτὰ (*feudi oblati*). Τὰ μὲν πρῶτα ἦσαν ἀναπαλλοτριώτα, καὶ μόνον ὁ φεουδούχος ἐδύνατο, ἀδελφὰ ὑπερτάτῃ νὰ πωλήσῃ τὸ προσήκον τῷ τιμαριῷ κτήμα. Ἀλλ' ὥφειλεν ἁμέσως ὅμως νὰ ἀντικαταστήσῃ αὐτὸς καὶ ἐγγυηθῇ δι' ἄλλου ἐκ τῆς ἐλευθέρως αὐτοῦ περιουσίας κτήματος, ὑπερέχοντος τὸ τρίτον τῆς ἀ-

(1) Pojago le leggi municipali delle isole jonie Tom. 1 σελ. 287, ἐνθα εὐρίσκειται ἡ διαταγὴ αὕτη.

(2) Π. Χιώτου ἱστ. ἀπομ. Τόμ. Γ' σελ. 238.

(3) Π. Χιώτου ἱστ. ἀπομ. Τόμ. Γ' σελ. 205

(1) Ενδεικτικὸν IB'.

(2) Νουκίον τὰ γεγονότα ἐπὶ τῆς εἰσβολῆς τῶν βαρβάρων εἰς Κέρκυραν, ἀνέκδοτον ἐν τῇ Ἀμβροσιανῇ βιβλιοθήκῃ τῶν Μεδιολάνων, ἀντιγραφὴν παρ' ἐμοῦ. — Ὁρα καὶ Π. Χιώτου ἱστορ. ἀπομ. Τόμος 3, σελ. 92—93.

(3) Τὸ τιμάριον τοῦτο εἶναι ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ κεφαλαίου ΙΗ' τοῦ τρίτου τόμου τῶν ἱστορικῶν ἀπομνημονευμάτων τῆς Ἑπτανήσου, εἰσὶν αὐτόπωτον.

ΤΑΚΤΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ξίας τοῦ πωλουμένου τιμαριωτικῆς. Τὰ δεύτερα συνίσταντο ἐκ κτημάτων ἀντιστοιχούντων εἰς 4,000 δουκάτα, ἅτινα ὁ βουλόμενος νὰ ἀπολαύσῃ τὸν τίτλον Κόμητος, Βαρῶνος καὶ Μαρκεσιῦ, ἢ ἄλλης εὐγενοῦς προσηγορίας, ἐπρόσφερον ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐλευθέρως περιουσίας, καὶ κατέγραφε τὴν αὐθεντικὴν ἐπισημοποίησιν τοῦ τιμαρίου κατοχῆν. Ἐπὶ δὲ ἀκλήριος καὶ ἐξαλείψεως τῆς οἰκογενείας μετέβαινον κατὰ τὸν τιμαριωτικὸν νόμον εἰς τὸ δημόσιον. Ὁφείλε δὲ ἐνταῦτῳ νὰ προσφέρῃ καὶ 5,000 δουκάτα εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ἐὰν μὴ ᾗτο εὐγενής. (1) Τοιοῦτους τιτλικοὺς κόμητας ἔχομεν ἐν Ζακύνθῳ Γασπαράκην, Δούντην, Μεσαλᾶν, καὶ ἐν Κερκύρᾳ, Γονέμην, Λευκόκοilon, Βούλγαριν. Ἐν δὲ Ἀσुकάδι Ὀριον Τζαγκαρβόν καὶ ἄλλους ἐν ἄλλαις νήσοις. Τὰ τοιαῦτα τιμάρια συνεστάθησαν ἐπὶ τῶν Βενετῶν κατὰ τοὺς πολέμους, Κρήτης καὶ Πελοποννήσου, ὅτε ἡ πολιτεία προσδευμένη χρημάτων, προεκήρυξε πρὸς τοὺς νησιώτας ἀμειβὴν τίτλου καὶ τιμαριωτικῆς ἀσφαλείας ἐπὶ ὠρισμένου κτήματος, πρὸς τοὺς προσφέροντας ἐπὶ χρήσει τοῦ δημοσίου δωρεὰν χρήματα. Τῷ δὲ 1777 ἐξεδόθη νόμος, κανονίζων ταῦτα, καὶ ἀπηγορεύθη τοῖς νησιώταις καὶ ἅπασιν τοῖς Βενετοῖς ὑπηκόοις τὸ νὰ ζητῶσι καὶ ἀπολαύσῃ ξένα παράσημα καὶ τίτλους ὁποιοῦδήποτε εἶδους, ἐξαιρουμένων τῶν οἰκείων ἱπποτῶν καὶ τοῦ Ἀγίου Στεφάνου τῆς Τοσκάνης, οὗ ἱππότης μαρτυρεῖται Δημήτριος Βολτέρας Ζακύνθιος, κατασταθεὶς ἱππότης ἐπὶ τοῦ μεγάλου δουκὸς Κοσμᾶ Β' (2) Τῇ πρώτῃ κατηγορίᾳ τιμαρίων συμπεριλαμβάινοντο καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ τιμάρια μοναί, ἡγουμενεῖαι καὶ ναοὶ μετὰ προσηκόντων κτημάτων, προσφερόμενα εἰς οἰκογενείας καὶ ἱερωμένους ἐπὶ χορηγίᾳ ἐναυσίου συνεισφοράς πρὸς τὸ δημόσιον, ἐπὶ λόγῳ δημοσίας καλοκαγαθίας καὶ πατρικῆς στοργῆς τῆς αὐτοῦ γαληνότητος πρὸς τοὺς πιστοτάτους ὑπηκόους, ἵνα ἀποφέρωσιν ἐτησίως πρὸς τὴν κοινότητα ποσὸν τι δουκάτων (3), χρησιμεύον ἐπὶ ἀγαθοεργίᾳ τινὶ τῆς κοινότητος. Ἐκαλοῦντο δὲ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα ἐπ' αὐθεντικῷ δικαιώματι (*jus patronato*). Ταῦτα δὲ

(1) Santori, Storia dei feudi nelle venete provincie.

(2) Codice feudale della serenissima repubblica di venezia p. XII. σελ. 222. Τοῦτο μοὶ ἐχρήγησε μετὰ φιλοφροσύνης ὁ νομοδιδάκτωρ Ν. Καρβελάς.

(3) Libro terminazioni σελ. 196 ἐνθα ἀναφέρεται ἡ περὶ Ἀναφωνητρίας ἀπόφασις τοῦ Προδλεπτοῦ Ζακύνθου Ἀυγούστου Σαγρεδου 5 Μαρτ 1623, ἐπικυρωθεῖσα ὑπὸ δουκικοῦ ψηφίσματος τοῦ Δογ. Ἀντωνίου Πριούλη τῶν 8 Ιουνίου 1623. Ἀναφέρονται δὲ τοιαῦτα ἡ μονὴ τῆς Ἀναφωνητρίας, ἡ πᾶσις εἰς τὸν Ἅγιον Διονύσιον προσφερθεῖσα, καὶ εἴτα εἰς τὴν οἰκογενεὶαν Φλαμπουριάρην, ἡ τῆς ἁγίας Μαρίας εἰς τὴν οἰκογενεὶαν Νορμικοῦ, ἡ τῆς Ἀκουρένδρας εἰς τὸν διδασκαλὸν Σκουφὸν τὸν ρήτορα καὶ ἄλλα.

ἦσαν ἢ προσωπικά, ὅτε ἐν μόνον λαμβάνον αὐτὰ πρόσωπον διετηρεῖτο τὴν κατοχὴν καὶ μετὰ θάνατον ἐπέστρεφον εἰς τὸ δημόσιον, ἢ διαδοχικά, ὅτε μετέβαινον πρὸς τὴν κληρονομίαν τοῦ πρώτου κατόχου, καὶ ἐπέστρεφον πάλιν εἰς τὸ δημόσιον ἐπὶ ἀκλήριος τῆς οἰκογενείας.

Καθ' ὅσον δὲ ἐν τῷ Β' τόμῳ τῶν ἱστορικῶν ἀπομνήμονευσμάτων ἡμῶν ἱστορήσαμεν τὰ περὶ τιμαρίων ἐν τοῖς νήσοις κατὰ τὸν μεσαιῶνα, διαπραγματευόμενοι περὶ τῶν τιμαρίων τῶν ἀμέσων καὶ συνδέτων δυνάμει τῆς θεσμοθεσίας τῆς λεγομένης τοῦ Ναυπλίου τῆς Ρωμανίας, ἡ διαδοχὴ μετέβαινε ἐκ τοῦ πατρὸς εἰς τὸν πρωτότοκον υἱόν, καὶ τὸ τοῦ ἀποδιώσαντος ἀδελφοῦ ὅχι εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἀλλ' εἰς τὸν πρεσβύτερον τῶν ἐπιβιούντων ἀδελφῶν τοῦ πατρὸς, καθυστερουμένου τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀποδιώσαντος. Προκειμένης τῆς μεταβάσεως ἐπὶ διαδοχῆς τιμαρίου εἰς ἀπογόνους, ὁ πρεσβύτερος τῶν ἐγγόνων τῶν ἀδελφῶν ἐκληρονομεῖ, καὶ καθυστεροῦντο ἅπαντες οἱ υἱοὶ τῶν πρωτόκων ἀδελφῶν, ἐὰν καὶ οὗτοι ἦσαν νεώτεροι τὴν ἡλικίαν ἐκείνου. Ἐὰν δὲ ὁ τιμαριώτης ἀπέθνησκεν ἄτεκνος, ἔχων πολλοὺς ἀνεψιοὺς, ἦτοι υἱοὺς ἀδελφῶν αὐτοῦ, τὸ τιμᾶριον ἐκληρονομεῖτο ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου τῶν ἡλικίαν τῶν ἀνεψιῶν, καὶ δὲν μετέβαινε εἰς υἱὸν πρωτότοκου τῶν ἀδελφῶν νεώτερον ὄντα τὴν ἡλικίαν, ἀλλ' εἰς τὸν πρεσβύτερον τῶν ἐξαδελφῶν. Τὰ δὲ ἐπιγενομένου γάμου γνησιοποιούμενα τέκνα τιμαριώτου δὲν ἀπεκλείοντο τῆς κληρονομίας πρὶν νοσήσῃ ὁ γονεὺς καὶ ἀποβιώσῃ· διότι γάμος τιμαριώτου μετὰ συζώσης παλλακίδος γενόμενος ἐν τελευταίᾳ ὥρᾳ τῆς ζωῆς τοῦ γεννήτορος, δὲν ἀφῆρει ὄνειδος νοθογενείας τῶν τέκνων ἐν τῇ συμβιώσει αὐτοῦ μετὰ τῆς παλλακίδος. (1) Ἐν ἑλλείψει δὲ ἀμέσων ἀπογόνων ἀρρένων, τὸ τιμᾶριον μετέβαινε εἰς τοὺς ἐκ θήλειως καταγομένους. Ἐκ τούτου πολλοὶ τῶν ἐν Βενετίᾳ πατρικίων, βουλόμενοι νὰ ἀπολαύσωσι μεγάλα προικῶα εἰσοδήματα, ἐνυμφεύοντο θυγατέρας βαρόνων Κερκύρας, οἵτινες ἐστεροῦντο ἀρρένας, βουλόμενοι καὶ αὐτοὶ νὰ ἔχωσιν ἰσχυροὺς προστάτας παρὰ τῷ ἡγεμόνι, καὶ ἐντεῦθεν πολλαὶ βαρωνίαι Κερκύρας διακαχόνται ὑπὸ κυρίως Βενετῶν. Τὰ ἐπανερχόμενα τιμάρια εἰς τὴν διακαχοχὴν τοῦ δημοσίου θησαυροῦ, ἐν ἐξαλείψει ἀπάσης τῆς τιμαριούχου

(1) Statuto di Napoli di Romania "Se lo feudatari soluto cognossera aliqua femena soluta, e con quella haverà figli et dapui contrazerà matrimonio con quella cum ordine della chiesa li suoi figliuoli die succender in lo feeo paterno, e materno. Ma se lo contrazerà cum quella sciando in infimidade, della qual ello maora li figli non sarà tegnudi legitimi quanto alla sueccession del feo ma delle cose mobili e iost.

οικογενείας, ἡ Βενετική πολιτεία ἡ ἐπώλει ἐπὶ ὠφελείᾳ τοῦ δημοσίου πλούτου, ὅσας τις ἐχρειάζετο χρημάτων, ἡ ἐδίδεν αὐθις διὰ τῆς αὐτῆς νομίμου εἰσηγήσεως πρὸς ἄλλους ὑπηρετήσαντας (1). Οἰωδῆποτε δὲ τρόπῳ, εἴτε κατὰ διαδοχὴν, εἴτε κατ' ἀγορὰν, εἴτε κατὰ νέαν πρόσληψιν ἐμελλε νὰ δοθῇ τὸ τιμάριον, ὥφειλε νὰ γίνῃ ἐπισήμως ἡ περιβολὴ αὐτοῦ παρὰ τοῦ ἡγεμόνος πρὸς τὸν περιβαλλόμενον τιμαριώτην ἐν Βενετίᾳ. Ἐπὶ τούτῳ ἡ αὐτοπροσώπως αὐτὸς ἐν Βενετίᾳ διατρίβων, ἡ δι' ἐπιτρόπου ἐπὶ διακωλύσει τῆς μεταβάσεως αὐτοῦ εἰς τὴν μητρόπολιν, ἔπρεπε νὰ δώσῃ ἐνώπιον τοῦ Δόγου, παρόντος τοῦ ἑφόρου τῶν τιμαριῶν καὶ τῶν ἐπισημοτέρων ἀρχῶν τὸν ἀπαιτούμενον ἐξῆς ὅρκον—«Εγὼ (ὁ δεῖνα, ἡ ἐπίτροπος) ὀρκίζομαι καὶ ἐπιβεβαιῶ ἐπὶ τῶν ἱερῶν εὐαγγελίων τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἔσομαι ἀεὶ πιστὸς τῇ ὑμετέρᾳ Γαληνοτάτῃ, καὶ Γαληνοτάτῃ κυριαρχίᾳ, καὶ οὐδέποτε βουλή, βοηθεία ἢ ἔργῳ ἐναντιώσομαι τῇ τιμῇ καὶ τῷ κράτει τῆς ὑμετέρας Γαληνοτήτος. Εἰ δὲ ποτὲ καταλάβω τινὰς ἐναντιουμένους τοῖς ὑμετέροις προστάγμασι, θὰ διακωλύσω αὐτούς, καθ' ὅσον δύναμαι. Διατηρήσω δὲ τιμάριον, ἀγαθὰ καὶ δικαιώματα τιμαριωτικὰ εὐπρεπῶς καὶ ἐν καλῇ καταστάσει ἀεὶ, ὡς εἰκὸς τῇ ὑμετέρᾳ Γαληνοτάτῃ καὶ τῇ Γαληνοτάτῃ κυριαρχίᾳ, ἵνα δὲ ἀνακτήσω τὰ ἀπώλεσθέντα τοῦ τιμαρίου, θέλει συμβοηθῆσθαι διὰ προσώπου, βουλῆς καὶ περιουσίας, ὡς εἰσέτι ποιήσονται καὶ ἅπαντες οἱ διάδοχοί μου. Ἐτι δὲ προθύμως ἐκπληρώσω τὰ καθήκοντα τῆς ὑποτελείας, φέρων ἅπανσαν χρεϊώδη ὑπηρεσίαν πρὸς οἷαν ὑπόκεινται ἅπαντες οἱ πιστοὶ ὑποτελεῖς κατὰ διατάξεις καὶ ἐθῆ τιμαριωτικὰ καὶ εἰδικῶς κατὰ τοὺς νόμους καὶ διατάγας τῆς αὐτῆς Γαληνοτάτης κυριαρχίας τὰ ἐκδοθέντα τῷ 1586 Δεκεμβρίου 13 καὶ 1587 Μαΐου 29. Ἐν δὲ περιπτώσει κηρύξεως πολέμου, ἄνευ οὐδεμίας προκλήσεως ἐκτελέσω προθύμως ὡς ἐπιτάσσει ἡ δημοσία θέλησις, καὶ οἱ ὠρισμένοι νόμοι τὴν ἀπαιτουμένην ὑπηρεσίαν καὶ τὴν ὀφειλομένην ὑποταγὴν πρὸς τιμὴν καὶ κράτος τῆς ὑμετέρας Γαληνοτάτης κυριαρχίας μετὰ πάσης ζήσεως ψυχῆς»— Ὅτε δὲ ἐμελλε νὰ γίνῃ ἡ περιβολὴ ἐν Κερκύρᾳ, ὁ περιβληθόμενος τὸ τιμάριον, ἀφοῦ ἤθελε προσάξει τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα, δι' ὧν ἡξιοῦτο εἰς τὴν περιβολὴν τοῦ τιμαρίου, εἴτε κατὰ δικαίωμα διαδοχῆς, ἢ ἀγορᾶς, ἢ προσλήψεως αὐτῷ ἐδίδετο, προσάγων ἀεὶ ὁ κατὰ διαδοχὴν δικαιούμενος τὸ γενναϊολογικὸν δένδρον τῆς οἰκογενείας,

(1) Ὁρκ ἐν τοῖς ὀπίθεν ἔγγραφοις τὸν ὑποσυνάπτομενον πίνακα τῶν Βαρονίων Κερκύρας. Foglio che dimostra il numero e denominazione di tutte le baronie nell'isola di Corfù.

καὶ τὸ ἐκ νομίμου γάμου πιστοποιητικὸν τῆς γεννήσεώς του· καὶ τὸ μαρτυρικὸν τῆς ἀποβιώσεως τοῦ πατρὸς, ἐπαρεύετο εἰς τὴν μητρόπολιν τῶν Λατινῶν, καὶ ἐκεῖ τελεσθείσης λειτουργίας, ἐνώπιον τῶν ὑψηλῶν ἀρχῶν τῆς νήσου ἐδίδε τὸν προσήκοντα ὅρκον τῆς πίστεως εἰς χεῖρας τοῦ Βαυλοῦ καὶ τοῦ προβλεπτοῦ καπετάνου. Καὶ οὗτοι πάραυτα ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς Ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου προστάτου τῆς πολιτείας, δυνάμει δὲ τῶν νόμων καὶ θεσμοθεσιῶν τῆς Αὐτοκρατορίας τῆς Ρωμανίας, καὶ τῇ αὐτῶν προκειμένη ἐξουσίᾳ, περιέβαλλον τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ τιμαρίου, τιθέντες δακτύλιον εἰς τὸν δάκτυλον αὐτοῦ, προσφέροντες τὸν μετ' ἀγάπης ἀσπασμὸν, καὶ προσαγγαλιζόμενοι ἀλλήλους. Ἐν ἐκάστῃ δὲ μεταδόσει περιβολῆς, ὁ νεωστὶ περιβαλλόμενος τὸ τιμάριον ἐπλήρωνεν εἰς τὸ δημόσιον θησαυροφυλαχεῖον τὸ ἡμῖς τοῦ ἐνιαιυσίου εἰσοδήματος ἐκ τοῦ τιμαρίου. Καθήκοντα δὲ τῶν ἐν Κερκύρᾳ Βαρώνων καὶ τῶν ἄλλων ἐν ἄλλαις νήσοις οἰκούντων ἦσαν τὰ νὰ ἔχωσιν ἐτοίμους τίνας, ἕκαστος ἕνα ἢ πλείονας ἵππους, κατὰ τὸ εἰσόδημα τοῦ τιμαρίου, ἐτοίμους εἰς οἰανδήποτε ὑπεράσπαιιν τῆς νήσου μετὰ τῆς προσηκούσης ἱππικῆς πανοπλίας, καὶ τινὰς πεζοὺς ἄνδρας (*faniti*). Οὐδεὶς δὲ ἡδύνατο νὰ ἐκποιήσῃ ἵππον τιμαριωτικὸν ἄνευ ἀδείας τοῦ προβλεπτοῦ καπετάνου. Ἀποθανόντος δὲ τοῦ ἵππου, ὁ τιμαριώτης ὥφειλε νὰ δεῖξῃ τὸ δέρμα αὐτοῦ πρὸς τὸν προβλεπτὴν, καὶ ἐπὶ ἀνικανότητος ζῶου, τὸ ἀνίκανον ζῶον αὐτὸ, [καὶ ἀμέσως νὰ ἀντικαταστήσῃ δι' ἄλλου. Εἰς ἀρχηγὸς διωρίζετο ἐπὶ αὐτῆς τῆς τιμαριωτικῆς δυνάμεως τῆς τε πεζικῆς καὶ ἱππικῆς. Ἀνὰ δὲ τριμηνίαν κατὰ νόμον ἐγίνετο γενικὴ ἐπιθεώρησις, καθ' ἣν ὥφειλον νὰ ἐπιδεικνύωνται ἅπαντες οἱ Βαρώνες καλῶς ὠπλισμένοι μετὰ τῶν οἰκείων πεζῶν, τὴν δὲ ἐπιούσαν τῆς ἐπιθεωρήσεως νὰ ὀπλισκῶνται ἐντὸς τοῦ φρουρίου Κορυφῶν. Ἐδίκαζε τὰς τιμαριωτικὰς διαφορὰς ὁ προβλεπτὴς καπετάνου, πρὸς ἃν εἰσήγοντο ἅπανσαι αἱ δίκαι περὶ τιμαριωτικῶν ἀπολαυτῶν καὶ κτημάτων ἐνώπιον τοῦ ἐπιτρόπου τῆς Κυβερνήσεως. Αἱ δὲ ἀποφάσεις ἐφρεσιβάλλοντο εἰς τοὺς ἐν Βενετίᾳ ἐφόρους τῶν τιμαριῶν (1).

Ἐπρεσοδοφόρου εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον Κερκύρας ἐτησίως 3.000 χρυσοὺς αἱ ἐν αὐτῇ ἐαρωνίαὶ καὶ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Φραγγίσκου Γριμάνου (1748) κατεῖχοντο ἡ Βραγαδίνα ὑπὸ Ἀντωνίου Μάρμαρη, ἡ Μεδία ὑπὸ Πέτρου Καπάδοκα, ἡ Γιανέλου ὑπὸ κόμητος

(7) *Pojaco leggi municipali Tom. 1. p. 287, καὶ Relazione di Andrea Giustiniani 1676.*

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Παναγιώτου Προσαλέντου, ἡ Μέμα ὑπὸ Φραγγίσκου Καπεδιστρίου, ἡ Βιάρρα ὑπὸ Βίκτωρος Μαρκέλλου, ἡ Γρίτα ὑπὸ Ανδρέου Χαλικιοπούλου, ἡ Τρόνα ὑπὸ Ανδρέου Τρόνου, ἡ Κάναλη ὑπὸ Βαπτιστοῦ Κορνέρου, ἡ Φιομάκου ὑπὸ Φραγγίσκου Φιομάκου, ἡ Δαρμάρα ὑπὸ Βικεντίου Δονᾶ, ἡ Ιππολύτου ὑπὸ Βαπτιστοῦ Βιτούρη, ἡ Αλταβίλλα ὑπὸ Ανδρέου Χαλικιοπούλου, ἡ Δουόδου ὑπὸ Ιερώνυμου Δουόδου. Τούτων ἡ Γιανέλου περιεῖχεν ὡς δουλοπαροίκους τοὺς ἐν τῷ τιμαρίῳ τούτῳ Αθιγγάνους. Ἀπὸ δὲ Αντωνίου τοῦ Επαρχοῦ τοῦ Σοφοῦ, εἰς ὃν παρεχωρήθη μετὰ τὴν ἐξάλειψιν τῆς οἰκογενείας Γιανέλου, ἡ τῶν Αθιγγάνων μετέβη τῷ 1642, ὡς εἴπομεν, εἰς Ιερώνυμον Κουαρτάνον, διὰ τῆς συζύξεως ἀπογόνου τινὸς αὐτοῦ, Διέρας μετὰ τοῦ Θεοδώρου Προσαλέντη, εἰς τοὺς Προσαλέντας τῷ 1692, καὶ μερὶς αὐτῆς ἐδόθη εἰς τοὺς κόμητας Τριβόλας. Ο Βαρώνος οὖν αὐτῆς ἐδίκαζε τοὺς ἐν αὐτῷ ὑποκειμένους Αθιγγάνους μετὰ τοῦ Προβλεπτοῦ καπετάνου, δικάζοντας ἀπὸ κοινοῦ βαρὺ τινὸς ἔγκλημα. Εἰ δυνατόν δὲ ὁ Βαρώνος νὰ ἐξορίζῃ αὐτοὺς ἐκτὸς τῆς νήσου, καὶ νὰ ῥίπτῃ δεσμίους εἰς τὰ κάτεργα. Εἶχε δὲ ἴδιον γραμματέα, καγγελάριον, διεξάγοντα τὰς υποθέσεις τῆς βαρωνίας, καὶ καταστρώνοντα τὰς δικαστικὰς ἀποφάσεις. Ἡ δὲ σπείρα ὀπλοφόρων μετ' ἀξιωματικοῦ ἐξετέλει τὰς ἀποφάσεις, φυλακίζουσα καὶ τοὺς ὑποτελεῖς, καὶ καταμηνύουσα τὰς παραβάσεις.

Οὐδόλως δὲ ἡ Βενετικὴ κυβέρνησις Κερκύρας ἐπέμβαينεν εἰς τὰ δικαιώματα τὰ δικαστικὰ καὶ τὴν ἄλλην δικαιοδοσίαν τοῦ Βαρώνου. Οὕτε ἡδύνατο νὰ στρατολογήσῃ ἢ ναυτολογήσῃ τοὺς ὑποτελεῖς αὐτοῦ Αθιγγάνους, οἵτινες ὑπέκειντο εἰς ὅλας τὰς ἀγγαρίας καὶ ἐκδουλεύσεις κατὰ τοὺς ἀγροὺς, ποιοῦντες τὸ χειροφίλημα τὴν 1. Μαΐου, ὅτε φέροντες δένδρον μὲ ἄνθη, ὡς κῶκκινα, καὶ ὀρνίθια, προπορευομένης τῆς σημαίας τοῦ βαρώνου, ἦν ἐβάσταζε ὁ σημαιοφόρος, μετὰ τυμπάνων καὶ αὐλῶν καὶ εὐφημιῶν ἔσταινον ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς ἀπέναντι τοῦ οἴκου τοῦ βαρώνου. Οὗτος δὲ πανηγυρικῶς ἐγκωμιάζε τὸν λαόν του, εὐωχῶντα καὶ πανηγυρίζοντα φαιδρῶς. Τὴν ἐπιούσαν ἐπεθεώρει ὁ τιμαριώτης τοὺς ὑποτελεῖς, καὶ ἐλάμβανε τὸν τιμαριωτικὸν φόρον 17 ἄσπρα, καὶ ἐν ζεύγος ὀρνίθων, πληρονόντων ἐκάστου τῶν ἐγγάμων, καὶ ἐν χρυσοῦν φλωρίον ὁ σημαιοφόρος. Ὡσαύτως ἐπανελάμβανον τὴν πληρωμὴν τὴν 1. Αὐγούστου καὶ τὴν πρωτοχρονίαν, προσφέροντες 15 ἄσπρα καὶ μίαν ὀρνίθα. Νυμφευόμενος δὲ τις τῶν Αθιγγάνων ὤφειλε νὰ προσφέρῃ πρὸς τὸν βαρῶνα δύο ὑπέργυρα καὶ δύο καλάς ὀρνίθας, τέλος καλούμενον κατὰ τὸν μεσαιῶνα, τὰ κοιμητικά.

Τοιαύτῃ ἐγένετο ἡ ἐπὶ Βενετοκρατίας καὶ πρὶν αὐτῆς κατὰστασις τῶν τιμαρίων Κερκύρας. Τὸ δὲ 1825 ἡ Ἰόνιος Κυβέρνησις διὰ βουλευτικοῦ νόμου τῆς Β'. Βουλευτικῆς περιόδου, 21 Μαΐου 1825, καὶ ἄλλου τῆς 5'. (1840) κατήργησε τοὺς τιμαριωτικοὺς δεσμοὺς παντὸς εἶδους πρὸς βελτίωσιν τῆς Γεωργίας· καὶ διέταξεν, ὅπως ὧσιν ἀπηλλαγμένα τῆς ἀπαιτουμένης ἐπανόδου πρὸς τὸν ἡγεμόνα μετὰ τὴν ἐξάλειψιν νομίμων κληρονόμων τῶν τιμαριούχων καὶ τῶν παριστάντων αὐτοὺς· εἰς δὲ τὸ ἐξῆς ἐλευθέρως νὰ ἀπαλλοτριῶνται τὰ κτήματα αὐτὰ, μεταλλάσσωνται καὶ ἐκποιῶνται κατὰ τὸ δοκοῦν τῶν κατεχόντων αὐτὰ, ὡς ἄλλαι ἐλευθεραὶ ἀπλὰὶ ἰδιοκτησίαι. Διτηρήθησαν ὅμως τοῖς περιβαλλομένοις αὐτῶν καὶ κατόχοις ἅπαντα ἡ κυριότης τῆς γῆς καὶ τὰ δικαιώματα τῆς ἀπολαύσεως ὡς χαρακτήρ καθαρᾶς ἰδιοκτησίας καὶ προσόδου τῶν κατόχων. Καὶ ταῦτα πάλιν κατὰ προαίρεσιν κατόχου δύνανται νὰ ἀπαλλοτριωθῶσι καὶ νὰ μεταφερθῶσι πρὸς τὸν βουλούμενον νὰ ἀγοράσῃ αὐτὰ.

Καθ' ὅλην οὖν τὴν ἱστορικὴν αὐτὴν ἐκθεσιν ἐλέπομεν, ὅτι δυνάμει νομίμων διαταγμάτων καὶ κανονισμῶν περιεβλήθησαν οἱ τιμαριῶται Κερκύρας ἀνέκαθεν παρὰ τῶν κατὰ διαφόρους χρόνους γενομένων ἡγεμόνων τῆς Κερκύρας τὰ αὐτοῖς χορηγηθέντα τιμάρια· ὅτι εἰς τὴν ἄμεσον διαδοχικὴν γραμμὴν αὐτῶν, καὶ τῶν κατὰ νόμιμον συγγένειαν παριστάντων αὐτοῦς καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας, ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς περιβολῆς μέχρι τοῦ νῦν, διτηρήθη καὶ ἀνεγνωρίσθη ἡ κατοχὴ τῆς γῆς καὶ ἅπαντα τὰ προσήκοντα δικαιώματα τῶν τιμαρίων, καὶ αἱ ἐξ αὐτῶν ἀπολαβῆ, πρόσδοι, καὶ δωρεαί, οἷα ὥρισαν οἱ τότε ἐν ἰσχύϊ φεουδαλικοὶ νόμοι καὶ κανονισμοί, κατὰ τὰ ἐπικρατοῦντα ἔθνη καὶ τοὺς ὅρους ἐπὶ τῆς νομίμου παραχωρήσεως καὶ περιβολῆς. Τέλος δὲ ὅτι, ὡς ὁ φεουδαλικὸς νόμος τῶν Ἀσίων τῆς Ρωμανίας διατάσσει καὶ ἀναγνωρίζει, μόνος ὁ ἀναδειχθεὶς ἐν Κερκύρᾳ παρὰ τοῦ ἡγεμόνος τιμαριώτης, ἐγκαθίστατο ὁ κύριος ἰδιοκτῆτης τῆς περιβληθείσης αὐτῷ γῆς, καὶ αὐτὸς ὡς ἀγροδότης διένειμε τὰς γαίας πρὸς ἀγρολήπτας ἐπὶ καλλιεργίᾳ, οἵτινες οὐδὲν ἄλλο δικαιοῦνται (ἐνεκα) ἐπὶ τῆς παρεχομένης καλλιεργουμένης γῆς, εἰμὴ τὸ κατὰ συμφωνίαν μεταξὺ ἀγρολήπτου καὶ φεουδούχου ἀγροδότου προσνεμόμενον ὠφέλημα ἐπὶ τοῦ καλλιεργηθησομένου κτήματος.

Εἴγραφον ἐν Ζακύνθῳ κατὰ μῆνα Φεβρουάριον 1865.

Π. Χιότης.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

Εγγραφα πιστήρια συναπτόμενα εἰς τὴν παροῦσαν
πραγματείαν περὶ τιμαρίων Κερκύρας.

A'.

Come li baroni et huomini legij, è tegnudi far a M. lo Principo homagio, et lega, etc. fedeltade.

Et da puo che lo M.r lo Principo haverà fatto Sagramento alli Baroni suo sicomo è dito de sovra, li detti Baroni, et huomini legij die far al ditto M. lo Principo hamaggiò et liga de fedeltade, et li altri affeudari die far homagiò, et li altri sudditi sagramento de fedeltade; Ma se lo dito M. lo Principo volesse far dar lo ditto Sagramento per suo procurador, over sel non fosse in lo principado nessun delli suoi sudditi è tegnudi de farli legia over Sagramento.

Questo si è lo modo che die tagnir lo afeduoato quando e lo vien homo legio del signor.

Quando lo affeudato devien homo legio del signor ello die dir Signor: lo devegno vostro homo legio de tal feo: et nominar de qual feo lo è, zoè per quello che ello li fa homagio. Io vi prometto a salvarve et guardarve come mio Signor contra tutte persone, et contra tutte cose che viver et morir posso; et lo signor die risponder et io ve ricoio in la fè de Dio, et in la mia et si lo die baxar in la bocca in segno di fede, ma se quello o quella che fa lo omaggio allo caro signor sicome è dito de sovra ha fatto legia avanti ad altro homo o femina che non sia homo al caro signor o ad homo che sia: ello die salvar a far lo homaggio e la raxon si è perche alguno he e homo de uno altro non può appresso far homazo ad altri se elo non salva lo suo primo Signor, over si elo non lo fa per so licenza, e combiato, altramente lo mentirave de sò fe a quello a chi lo homo primier et che fa homazo ad altri che al caro signorde cose che sia a soa terra, lui lo die far in la maniera sovra detta.—Ne non se die far homagio se non ad uno signor perche uno homo non può far altra una legia senza suo gran falire. — Et homo che fa homagio ad altri che a quello de chi lo e homo legio, e tagnudo al suo signor per la fede che lui i da et per lo homagio che lui ti ha fatto di sarvarlo et guardarlo incontra

tutte persone et tutte cose che possa viver et morir, et cusì lo promette far homagio.

Et per questo apar che ello non è tegnudo de metter o far metter man in lo suo corpo ne in la sua persona, ne anche consentir, o soffrir a suo poder che altri la mettà. Ne non die prender o far prender al suo poder alguna cosa del suo Signor, de chi lo e homo legio. Ne non die conseiar homo ne femena contra suo Signor, salvo se ello havesse dato a suo conseio — Ne non die per homo o per femina mostrar al dir parole in corte, si ello non nò è a conseio de quello a chi lo si mosse in resguardo o cognosanza de cose che sia contra lo suo signore a chi lo e tegnudo de fede, ne non die far a sua sapuda pregar, precazzarla contra del signor in lo suo danaro, ne soffrir, ne consentir a suo poder che altri lo faza, ne etiandio alla Donna, ne alla fia del suo signor vilania del suo corpo, inzaxer con quella carnalmente, se go non fosse per maridazo ne a suo sorella tanto come tanto come ela e Damixele o che la sia in Caxa del suo signor: ne soffrir al suo poder che altri lo fazza, et si die realmente conseiar lo suo signor de quello che li dimandarà conseio.

Ne lo Signor non die metter o far metter man alla persona dello Affeudato, o allo feo: Se zo non è per esguardo, o per cognosanza de corte sua et si e tegnudo et signor al suo homo legio per la fede che entro loro de tutte cose avanti dette della qual l' homo è tegnudo allo signor suo, e lo Signor a ello. Perche dentro lo signor et lo homo è fede: et la fede die esser comuna alli dò delle cose avanti dette e zascaduno die salvar sua fede, l' uno verso l' altro fermamente et intriegamente.

B'.

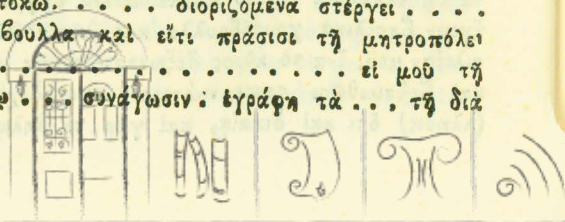
Ο Πανιερώτατος μητροπολίτης Κερκύρας, καὶ τῇ βασιλείᾳ μου τιμώμενος διὰ τὴν αὐτοῦ ἀρετὴν·

Ο κύρ Γεώργιος, προσελθὼν τῇ βασιλείᾳ μου, ἐνεφάνισεν αὐτῇ τὰ τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ ἀποτειθεμένα ἔγγραφα διάφορα δικαιώματα ἡγουν βασιλικά χρυσόβουλλα καὶ λοιπά· ἐλιπάρησε γοῦν τὴν βασιλείαν μου, ἵνα τὸ κύρος δέξωνται ταῦτα παρὰ τῆς βασιλείας μου, καὶ βεβαιωθῶσι στερεμνιώτερον· προσεδέχθη γοῦν ἡ τούτου παρὰ

ΙΕΡΟΒΑΤΕΙΟΝ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ

εὐσεβῶν βασιλείων, μᾶλλον δὲ καὶ προγόνων τῆς βασιλείας μου, συνετέθησαν, καὶ τὸν χρόνον ἔχουσι σύνεργον καὶ συνήγορον· πολυστία γὰρ ἐξ ὅτου μακρὰ τῇ τῆς Κερκυρας ἐκκλησίᾳ ἔχορη(γῇ) θῆσαν τὰ τοιαῦτα δικαιώματα· διὸ καὶ πρέπειν ἐστὶ ἵνα εὐσεβῶν βασιλέων θεοφιλέσι πράξεις θεοφιλῆς ἐπικουρῇ βασιλεὺς, ἂν γὰρ ἀνηθάσκωνται τάχα ἂν ἐκκαλῶνται πρὸς ἀναθάλασιν ἀθανασία τούτοις μηχανηθήσεται καὶ ἀειζῶτα χρόνῳ μὴ δαπανομένη πανδαμάτορι· ὅσα τοίνυν οἱ μακάριστοι βασιλεῖς τῶν Ρωμαίων ἐκεῖνοι τῇ Κερκυραίᾳ ἐφιλοτιμήσαντο ἐκκλησίᾳ διὰ χρυσοβούλλων προσταγμάτων αὐτῶν, οἰκειοῦται ἡ βασιλεία μου, καὶ αἰδωρίζεται αὐτῇ εἰοικοῖζεται τε καὶ ἀποδέχεται, καὶ διορίζεται ἵνα τὸ βέβαιον καὶ ἀμετακίνητον ἀποφέρωνται τὰ τοιαῦτα κατὰ πάσας δα καὶ περιλήψεις αὐτῶν καὶ ὡς παρὰ τῆς βασιλείας μου ἀποτεθειμένα σεβάζονται παρὰ τῶν κατὰ καιρὸν ἐνεργούντων τὴν Κέρκυραν νῆσον, καὶ τὸ τῆς Βαγεντί(ας) θέμα· τῷ γὰρ παραβάτῃ (ἐπίχειρος) ἐρέσεται ἡ τῆς βασιλείας μου ἐπιτεταγμένη ὁργὴ· ἔχουσι δὲ τὰ δηλωθέντα διὰ τοῦ χρυσοβούλλου τοῦ ἀειδήμου βασιλέως καὶ προπάππου τῆς βασιλείας μου κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ ἐπιβραβεύων καθολικῶς πᾶσαν καὶ παντοίαν ἐλευθερίαν καὶ τὸ μηδαμῶς ἐπιρεάζεσθαι τε τῶν τῆς μητροπόλεως, οὔτε πάροικον, οὔτε κληρικόν, οὔτε δουλευτὴν μὴ εἰς οἶον δὴ τινα δουλίαν, ἢ δόσιν καθέλκεσθαι· ἕτερον χρυσοβούλλον (τοῦ) ἀειμένηστου βασιλέως καὶ θεοῦ τῆς βασιλείας μου κυροῦ Μανουὴλ, ἐν ᾧ μὲν λαμβάνεται δωρεὰν παροίκων ὀγδοήκοντα, καὶ οἰκίαι κληρικῶν τεσσαράκοντα, ἑτέρα δωρεὰ ἀγιοδούλων τριάκοντα κατὰ διαφόρους καιροὺς δωρηθέντων τῇ Ἐκκλησίᾳ, δωρεὰ ἑτέρα εἴκοσι παροίκων, ἑτέρα δωρεὰ ἐκκτὸν εἴκοσι παροίκων, ὁμοία δωρεὰ ἀγιοδούλων, ἑτέρα προσθηκημαίων; . . . κοσι· καὶ προγεννημένων ἑτέρα δωρεὰ , ἀπὸ σεβαστοῦ καὶ ἀειδήμου βασιλέως κυροῦ Μανουὴλ παροίκων ἐλευθέρων καὶ . . . δέκα ὡς δ' ὁμοῦ ὅλας παροικίας καὶ τῶν λεγομένων δούλων κατὰ τέσσαράς τε παροικίας καὶ ὅσα ἀπὸ τῶν δηλωθέντων χρυσοβούλλων ἀναφαίνεται πόσα τῇ ἐκκλησίᾳ χρεωστεῖται· κυραίων· τοῦ βοητ. . καὶ κτᾶματα ἐπὶ λίαν . . γὴν τὰ καὶ γὰρ κοὶ ὁμοίως, καὶ ἑτέρα ὁκτώ . . . καὶ τὰ γα τα, (τοῦ, . καὶ βασιλέως, καὶ αὐτὸ, τῆς δὲ βασιλείας μου πρωτοκῶ . . . διοριζόμενα στέργει . . . αὐτῷ δηλωθέντα χρυσοβούλλα καὶ εἴτι πράσισι τῇ μητροπόλει ἕτερον δικαίωμα εἰ μὲν τῇ ἐκκλησίᾳ παρὰ τῷ δήμῳ . . . συναγῶσιν· ἐγράφη τὰ . . . τῇ διὰ

πινναβάρως . . . τοῦ θεοσεβούς καὶ θεοπροβλήτου κράτους ἡμῶν· ἡ χρυσοβούλλητος αὐ . . κατασφαιλισθέντος ἐπεδ . . . τῇ τῶν Κερκυραίων ἐκκλησίᾳ εἰς ἀσφαλίαν καὶ ἐξουσίαν μηνὶ Ἰουνίῳ ἡμέρᾳ πρώτῃ ἔτει Τφλθ. †† ΘΕΟΔΩΡΟΣ ἐν Χῳ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ρωμαίων Κομνηνός ὁ ΔΟΥΚΑΣ.

Γ.

Karolus. etc. Per presens scriptum notum facimus universis tam presentibus quam futuris. Quod nos omnibus burgensibus et servientibus in insula Curpho volentibus remanere plenam securitatem in personis et rebus, earum tenore presentium largimur, volentes ut terras et bona, que in ipsa insula legitime obtinent, habeant et possideant sine molestia qualibet secundum usum et consuetudinem insule supradicte. In cuius rei testimonium etc. Datum Neapoli XXV februarii anno MCCLXXII.

Δ'.

Scriptum est castellanis et servientibus castrorum Butruntoy et Subutoy etc. Cum procuracionem predictorum castrorum, iurium, reddituum et pertinentiarum eorum Iordano de S. Felice capitaneo et iudici Florio Magistro Massaro insule Curphoy usque ad beneplacitum nostrum duximus committendum, fidelitati vestre precepimus quatenus eidem Iordano de omnibus que ad honorem et fidem nostram spectare noscuntur supra diligenti castrorum ipsorum custodia, tamquam capitaneo per nostram curiam ordinato, devote pareatis et efficaciter intendatis. Datum Neapoli XXV februarii anno MCCLXXII.

Ε'.

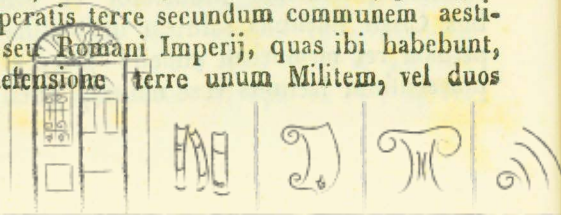
Extrait de l'original du Trésor des Chartes du Roy:

Balduinus, dei gratia fidelissimus in Cristo Imperator a Deo coronatus, Romanie Moderator et semper Augustus, omnibus Cristi fidelibus salutem in Domino sempiternam. Ad perpetuam rei memoriam cunctis praesentibus et futuris tenore praesentium facimus esse notum, quod nos deliberatione pri-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ma attendentes utilitatem multiplicem quam Imperio nostro potest provenire ex praesentia carissimi consanguinei nostri domini Theubaldi Illustris Regis Navarre, Campanie, et Brie Comitum Palatini, spontanee e liberariter donamus eidem, e haeredibus suis in perpetuam donationem inter vivos, quartam partem terre, domini, et honoris totius Imperij nostri Romanie, cum omnibus pertinentiis dicte partis; et de iis omnibus praedictum Regem per nostrum Annulum domino Erardo de Valeriaco, Hugone dicto de Cousans Mareschallo Campanie, et Magistro Thoma Brunelli Clerico praedicti Illustris Regis, et Milone de Galatas milite nostro praesentibus, investimus, salvis tamen conventionibus e pactionibus quas habemus cum Nobilibus viris Rege Sicilie Illustri, et Duce Burgundie, et salvo iure Ducis et Communitatis Venetorum, salva etiam et excepta Civitate Constantinopolitanâ cum omnibus pertinentiis, circumquaque per unam Dietam. Volumus insuper et concedimus quod quando terra dicti Imperij acquireretur, praedictus Rex semper recipiat quartam partem terre acquisite salvis semper conventionibus et conditionibus supradictis, ita videlicet quod unus miles quem at hoc assignabimus, et alius quem praefatus Rex assignabit, bona fide et praestito iuramento assignabunt sibi quartam partem, tam in feodis et retrofeodis, et dominiis, et rebus aliis. Siverò totum Imperium, vel si aliqua magna pars ipsius acquiratur, Nos ad requisitionem dicti Regis, aut eius haeredum, tenebimur facere quatuor partes de tota illa acquisitione, et pro honore ipsius Regis volumus et concedimus quod ipse eligat et accipiat illam partem quae sibi placuerit, salvis semper conventionibus e conditionibus antedictis. Volumus etiam et concedimus quod praedicta omnia teneat et possideat liberè cum omni dominio et iustitia quae habemus, vel habere debemus, in parte quae nobis debet remanere. Nec ratione huiusmodi donationis Rex ipse tenebitur nobis, aut haeredibus nostris, aut Imperio Romaniae, ad aliquod servitium, nisi quantum sibi spontaneè placuerit, quamdiu manere voluerit in terra dicti Imperij. Cùm autem erit absens, tenebitur, et haeredes sui, pro quibuslibet mille hyperperatis terre secundum communem aestimationem Romanie, seu Romani Imperij, quas ibi habebunt, tenere ibidem pro defensione terre unum Militem, vel duos

Ballitrarios equites, secundum consuetudines dicti Imperij. Post decessum verò ipsius Regis tenebuntur haeredes sui facere nobis et haeredibus nostris homagium ligium ad usus et consuetudines Imperij nostri, et servitium de Militibus et Ballistariis, prout superius est expressum. Promittimus etiam quod non bonâ fide dictum Regem iuvabimus in retentione et conservatione quarte partis sue praedictae sumptibus propriis contra omnes, et specialiter contra inimicos fidei Christianae; et ad haec omnia et singula supradicta servanda obligamus nos et promittimus nos bona fide ea tenere, complere et observare, si praedictae Rex Theobald. personaliter accedat in terram Imperij memorati. Et insuper obligamus nos et promittimus quod Philippus filius noster pro se et haeredibus suis supradicta omnia et singula secundum conditiones praemissas laudabit, concedet et acceptabit, et de non veniendo contra se legitimis suis patentibus Litteris obligabit. In cuius rei testimonium Litteras nostras praesentes dedimus Bullâ nostrâ aureâ roboratas, nostris characteribus rubeis Imperialibus insignitas. Datum Parisiis anno Domini millesimo ducentesimo sexagesimo octavo, mense Martij, Imperij nostri anno vicesimo nono.

ΣΤ'.

Karolus Secundus etc. Universis presens privilegium inspecturiis presentibus et futuris. Lex nature quod in se servare non potuit in suo simili per generationis propaginem reservavit, ideoque ad educationem proles naturale jus provocat et parentum caritas signanter invitat, ex quibus est consequens quod si ad beneficia placida nostrorum fidelium liberalitatis promptitudo nos attrahit, in liberorum conferenda compendia ratio naturalis astringit. Huius itaque considerationis intuitu, Philippo, nato nostro carissimo, Principi Tarentino, et suis haeredibus utriusque sexus ex suo corpore legitime descendens, natis iam et etiam nascituris, insulam nostram Corphoy, cum civitatibus, castris et casalibus, nec non castrum Butrontoy cum districtu eiusdem insule convicinium positum in terra firma Romanie, cum hominibus iuribus iurisdictionibus redditibus et pertinentiis hominibus eorundem insule

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΕΟΥΠΙΟΥ

et castri Butrontoy, que videlicet de demanio in demanium et que de servitio in servitium, sub censu annuo sex semitarum de tribus coloribus per eodum Principem et heredes suos nobis nostrisque in regno Sicilie heredibus et successoribus in recognitionem nostri maioris domini exhibendo, quem quidem annum censum Principis ipse in nostri presencia constitutus, bona et gratuita voluntate sua, pro se dictisque heredibus suis, nobis voluntarie facere obtulit et promisit, in perpetuum damus, donamus, tradimus, et ex causa donationis, proprii motus instinctu, in feudum concedimus, de patrie caritatis effectum et gratia speciali, investientes eundem Principem per annulum nostrum, modo predicto, de dictis insula et castro Butrontoy, cum eisdem hominibus, iuribus, iurisdictionibus, redditibus et pertinentiis eorum omnibus supradictis, pro quibus quidem insula et castro Butrontoy ab ipso principe pro se et dicti suis heredibus, ligium in manibus nostris homagium et fidelitatis debite recepimus iuramentum superioritate maioris domini in dictis insula Corphoy et castro Butrontoy et pertinentiis eorum nobis et dictis heredibus et successoribus nostris sicut superioribus dominis reservata. In cuius rei testimonium, dictorumque Principis et heredum eius cautelam, presens privilegium exinde fieri et pendenti maiestatis nostre sigillo cereo iussimus communiri, alio simili sub aurea bulla eiusdem maiestatis impressa typario concesso similiter ad cautelam. Datum Aquile anno Domini millesimo ducentesimo nonagesimoquarto, die terdiodecimo Augusti, septime indictionis, presentibus Johanne Pipino de Barulo et Matheo de Adria, Magne nostre curie magistris rationalibus, ac Americo de Sus et Gulielmo de Ponciaco, militibus dilectis consiliariis et fidelibus nostris ac pluribus aliis. Datum vero Averse per manus Bartholomei de Capua, militis, Loghotete ac Prothonotarii regni Sicilie anno Domini MCCCIII die vicesimo octavo mensis Septembris, tertie indictionis, regnorum nostrorum anno vicesimo, feliciter. Amen.

Z:

Feudi degli Hugot— de' Goti (Vedi p. 445).

Pietro degli Hugot gentiluomo provenzale.

I
Rinaldo I.

I
Guglielmo I.

I
Rinaldo II. morto nel 1346, ma prima investito di un feudo.

Pietro, Guglielmo II, Ricciardo I.

Cola, o Nicolò. Caterina.

Cotendono i fratelli per l'eredità de' beni feudali ed allodiali paterni e materni. Si convengono. Pietro consegue le due parti del feudo in Corfù, e ne rinunzia la terza a Guglielmo e Ricciardo, per compensi ottenuti in Otranto. Promette di più ad essi once d'oro quattrocento, e pongono la condizione che mancando l'uno dei due senza figli, e restando i figli senza successione, l'altro, o i figli suoi, succedano. Surgono nuove contese e convenzioni. Ricciardo muore e non lascia discendenti. Guglielmo è costituito nel 1353, padrone di tutte le terre feudali in Corfù (Pergamene nell'archivio Marcello). Cola figlio di Pietro essendo morto in età pupillare poco dopo del padre, Caterina sorella sua nel 1359 attacca d'illegalità la convenzione di Guglielmo con Pietro, e ricerca il feudo di questo, vivendo ella more nobilium et iure francorum. Leonardo de Tocco conte di Cefalonia è eletto per giudice arbitro. Avvalora le convenzioni, coll'obbligo a Guglielmo di pagare annualmente a Caterina cento once di car,

IAKOBARONI (Pergamene nel sopradetto archivio).

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΕΟΥΠΟΥ

Guglielmo II immedesima col primo feudo un altro di cui era investito nel 1322 da Filippo di Taranto. Lascia cinque figli.

Rinaldo III=Ricciardo II=Antonello
=Castellino=Nicolò

e con suo testamento, confermato, poi dalla Regina Giovanna, tramanda la metà dei suoi feudi al primogenito Rinaldo, e l'altra metà suddivide in quattro quote eguali fra gli altri quattro figli colla condizione che morendo l'uno dei tre vada la quota sua al secondogenito Ricciardo. Per queste disposizioni le quote di Antonello e Castellino, morti senza discendenza, passano a Ricciardo. (Pergamene nel sud. Archivio).

Da Rinaldo III.

Guglielmo III.

Rinaldo IV, Arsenio cavaliere

Filippo Altadonna

Cessato avendo di vivere Guglielmo III, Arsenio pretende spettare a lui il feudo, l'una metà come successore del padre, l'altra metà come successore del fratello, mancato senza figliuoli maschi, e ciò in virtù dei privilegi della casa de' Goti, quod dicta feuda habeant pro haeredes masculos omnes succedendo equaliter et quo libet pro sua portione, et quod filiae morientes pro dictos haeredes. Ma Filippo gli si oppone, ed ottiene da Giovanni Nani bailo e capitano di Cortù (1437) sentenza favorevole. Morto nel frattempo Filippo, la sorella sua Altadonna sostenne le ragioni stesse, e le sentenze essendo appellate al Consiglio dei XL, i contendenti si convennero che il feudo rimanesse ad Altadonna e suoi eredi ed ella esborsasse ad Arsenio suo zio mille once d'oro (Ducato di Francesco Foscari a G. Bembo bailo e capitano ed a consiglieri suoi 1452, 10 Maggio). Ciò nonostante la causa fu discussa, ed essendo pubblicata la sentenza dei XL che

recideva quella del bailo, si rimase il feudo per una nuova convenzione (1453, 13 marzo) ad Arsenio, che dal lato suo rimesse le spese della lite, ed assegnò pel maritaggio di sua nipote Altadonna ducati (d'oro?) 1200 (Pergamene e carte autentiche nell'archivio Marcello)

Così la metà del feudo degli Ugoti già di Rinaldo si conserva in Arsenio.

Di Arsenio nacquerò.

Leonardo=Andriolo=Fiordaligi.

A suoi feudi egli aggiunse quello del conte della Martina. Avevalo, o per confisca, o in vendita, approvata dal principe, comperato libero al pubblico incanto il 1435, 25 dicembre da Antonio Rimondo che veggiamo qualificato col titolo di nobile uomo. Suo figlio Donato ne vendette la metà li 17 agosto 1454 ad Arsenio, e poi l'altra metà li 9 Settembre 1467 per ducati d'oro 4300. Arsenio dispose della metà del feudo del Conte della Martina a favore di Leonardo, natogli dalla prima moglie, Petronilla di Stefano Petretino, e dell'altra metà a favore di Andriolo, natogli dalla seconda moglie Natalina Parimente ottenuta l'approvazione del supremo signore, poste certe condizioni, dispose con sostituzione reciproca delle altre baronie (1468, 11 Marzo Testamento).

Leonardo, investito nel 1489, muore senza discendenti. Andriolo domanda la porzione del feudo, già posseduto dal fratello. Si oppone Petronilla madre e tutrice di Leonarda figliuola postuma di Leonardo. (Sentenza 1490 10 Maggio — 1492 25 Settembre del bailo e del Consiglio dei XL). Giudicansi in favore di Andriolo, che riceve l'investitura nel 1504. Muore anche Andriolo, ed in lui si estingue la discendenza mascolina di Rinaldo IV, primogenito di Guglielmo III, ed appresi il caso nelle femmine, e prima fu a Fiordaligi figliuola di Arsenio. Quindi Fiordaligi nata da Arsenio, condotta in moglie nel 1470 da Georgio Viaro patrizio veneto, è investita in nome suo e de' figli (1504 9 Settembre). L'investitura è combattuta da Vettore e Marcantonio de' Goti, discendenti di Riccardo secondogenito di Guglielmo, e da Leonarda figliuola di Leonardo, ma confermata in contraddittorio giudizio (1505 17 Settembre, sentenza del bailo), e laudata dalla stessa Leonarda (18 marzo 1507). Maffeo Viaro—(1526)

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΑΗΜΟΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΕΟΥΠΟΥ

e Giorgio (1553) succedono da padre in figlio a Fiordaligi, e Caterina unica superstite di Giorgio si marita a Marco Marcello patrizio veneto (1559), nella cui discendenza si conserva sinoggi il feudo.

Della porzione del feudo del Conte di Martina pervenuta a Leonarda, perchè ella maritossi a Gasparo Contarini patrizio veneto, fu investito poi il figlio loro Giorgio, poi un' altro Gasparo, ed in fine Elena Contarini, e pel costei matrimonio con Francesco Morosini, (non so in qual'epoca), pervenne a suo figlio Giorgio, indi passò, certamente per via di femmina, nei Balò, altra famiglia patrizia (1691, 26 Febbraio).

Da Ricciardo II uno dei cinque figli di Guglielmo II.

I
Francesco.

I
Michele.

Andrea

I
Antonio

Alessandro

I
Vettore

I
Michele

I
Michele cavaliere

I
Ieronima in Antonio Midei.

I
Nicolò

I
Vettore

Elena in Angelo
Scalioi: Nicolò

Gota in Gaspero Quirini
patrizio veneto

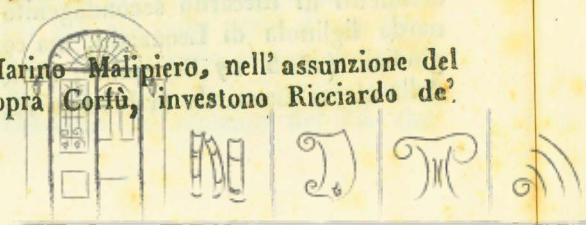
Stamatella in Mi-
chele Avloniti, ed
in secondi voti in
Paolo Cappadoca.

Marina in Giovanni
Capodistria

Siona in...
Memo
patrizio Veneto

Nicolò

Giovanni Miani, e Marino Malipiero, nell'assunzione del dominio de' Veneziani sopra Corfù, investono Ricciardo de'

suoi feudi. Pietro da Vidore bailo e capitano gli sequestrava forse perchè appartenenti a sudditi napoletani, o per non aver adempito agli obblighi inerenti alla baronia. La signoria con decreto 1391 16 Febbraio conferma l'investitura, riservate le ragioni delle mogli di Antonello e di Castellino, se pur elleno qualche ragione avessero nei beni feudali.

A Michele per benemerenze verso la repubblica è concesso il feudo chiamato di Janello degli Abitabuli, e degli Zingani (1465). Avendo egli tre figli espone che Andrea il primogenito ha ricchezze molto convenienti per sostentare il suo stato e la condizione sua, e gli altri due, Antonio ed Alessandro restavano poveri, sì che non potevano mantenersi con quella onorevolezza che si addiceva alla casa sua, perciò presente ed assenziente il primogenito, rinunziava nelle mani della signoria, o suoi rappresentanti la baronia di Janello e degli Zingani, acciòchè ne fosse investito Alessandro, ed Antonio si avesse la terzaparte delle altre baronie e feudi (1461). D'Alessandro nacque Vettore, e morto questo senza discendenti, il feudo di Janello e degli Zingani fu devoluto in Camera, e per decreto della repubblica fu concesso nel 1540 ad Antonio Eparco nobile corcirese, e successivamente per via di femmine passò alle famiglie Cartano e Prossalendi.

La porzione di Antonio pervenne per via di femmine a Pietro Memo, e morto questo senza discendenza fu primamente investita Stamatella Midei come nipote ex filia di Ieronima de' Goti. L'investitura indi rescissa dal Consiglio dei XL fu trasferita in Nicolò Capodistria primogenito di Marina (1688). L'altra minima porzione pervenne ai discendenti di Paolo Cappadoca.

Da Nicolò de' Goti ultimo figlio di Guglielmo II.

Diana moglie di Stefano Cappello.

Lodovica in Ieronimo Bragadino patrizio veneto,
investita nel 1471.

Trasmessa la baronia successivamente nella linea Bragadina, essendosi questa nel 1680 estinta, fu devoluta alla signoria, e per ducati 1300 comperata da Spiridione ed Andrea Marmora, investiti li 29 Aprile 1681.

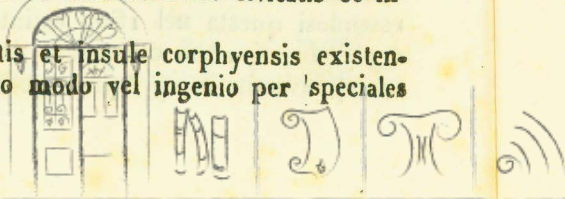
ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΕΟΥΠΙΟΥ

H.

Item quod omnes homines qui erant et habitabant in civitate et insula supradicta, tempore quo vir nobilis Johannes Miani, nomine quo supra habuit pacificam possessionem earum, habeant teneant pacificeque possideant omnes domos, terras, campos et vineas, baronias et pheuda cum eorum vassallis et villanis, ceteraque alia omnia eorum bona mobilia et immobilia que tum recte et iuste habebant, tenebant et possidebant, nec non earum bonas consuetudines quas antiquitus habuerunt cum omni eorum arbitrio et voluntate, ac si de novo concederentur eisdem. Verum ad tollendos libellos et cavillationes Juridicas, et per consequens causam et materiam expensarum, vult ducalis clementia supradicta, quod Rectores sui presentis et qui pro tempora fuerint, Rogant curiam corphyensem cuique justiciam ministrent, tam in civilibus quam in criminalibus, secundum ritus et consuetudines civitatis veneciarum. Ita tamen quod annuales iudices civitatis Corphoy, presentis et qui per tempora fuerint, sint et esse debeant, apud Rectores suos et in causis occurrentibus dicant et consulant prout ipsis iudicium videbitur, et consonum rationi, deliberatio vero et executio causarum predictarum, tam civilium quam criminalium, postea remaneat et sit in arbitrio et voluntate Rectorum predictorum. Reservata semper appellatione, tam in causis civilibus, quam criminalibus cuilibet, qui reputaret aliquammodo se gravatum a rectoribus suprascriptis qui teneantur ad requisitionem partis, se appellare intendentes infra tercium diem postquam fuerint requisiti a parte predicta, dare sub suo sigillo omnes scripturas, et actos secutos in causis predictis sub pena ypperperorum V prout servatur in omnibus aliis terris domini predicti. Et quum ipsi corphyenses in facto dohariorum et aliorum, possent habere suas consuetudines, quibus in aliquo non derogarent per presens capitulum in damnum eorum, Reservetur in libertate predicti domini ducis, suique consilij addendi et minuendi ut expedire videbitur pro bono statu et conservatione civitatis et insule sepe dicte.

Item quod homines civitatis et insule corphyensis existentes in civitate et insula nullo modo vel ingenio per speciales

personas, citari possint extra insulam, nisi in casibus appellationis in quibus citari possint Veneciis coram iudicibus appellationum.

Item quod secundum usum eligatur unus notarius sive scriptor in greca scriptura, pro faciendis citacionibus in scriptis per insulam inter grecos, et similiter eligantur duo plattarij seu precones, vel plures si necessarij fuerint, pro exequendis citacionibus et alijs negocijs curie opportunis, qui scriptor recipiat solum tornenses duos pro qualibet citatione secundum usum patrie, de notorio vero sive causellario qui erit cum rectoribus providebitur, quod pro primis scripturis et pro omnibus alijs nullo modo gravabuntur ultra debitum rationis.

Item cum ecclesia Corphyensi, Barones pheudatarij et alij de civitate predicta, habeant eorum villanos, vassallos, angararios, canischarios sive recommendatos, a quibus anno quolibet exigunt jura realia et parcialia, redditus et proventus ad quos tenetur, Que jura si eorum aliqui solvere recusant, possunt ipsos capere in persona, propria auctoritate et coram capitaneum presentare, et in ipsius carcerem de ejus mandato ponere et tamdiu retinere, donec fecerint de servicijs debitis satisfactionem condignam. Contenta est ducalis Clementia, quod per Rectores suos, hoc idem in omnibus de cetero observetur, si vassalli villani, et alij predicti capti fuerint, cum conscientia et voluntate Rectorum suorum predictorum.

Item quod Barones corphyenses servitia eis debita pro pheudis sive cavallariis suis prestent et prestare debeant, cum equis sufficientibus et aptis ad arma, quod placeant Rectoribus suis qui pro tempora fuerint ut est justum. (*)

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΕΟΥΠΟΥ

f.

1625. 8 Novembre.

IN PREGADI.

Si sono intese, per Lettere del Provveditore e Capitano di Corfù, le diligenze, usate da lui, nel ritrovare molti Feudi, e Baronie nella detta Isola, che sono tutte del Patrimonio della Signoria Nostra, e de' quali furono dalla Pubblica Benignità investiti diversi Vassalli Nostri con quegli Obblighi, e Carichi, a' quali sono tenuti gli altri Feudatari, per la natura dei Feudi, e Leggi di questo Consiglio. Ed essendo ragionevole avere Nota distinta di cadauno di essi, e de' Beni di quelle ragioni, per poter conservare memoria nel Magistrato Nostro sopra i Feudi, e servirsene nelle Pubbliche occorrenze.

L'anderà Parte: Che tutti quelli, che possiedono Feudi, e Baronie nell' Isola sopraddetta, e tengono la loro abitazione in questa Città, debbano dare Nota distinta di essi, colli Titoli, che vi possiedono, e di tutt' i Beni di quelle, Ragioni, e Consini al Magistrato sopra i Feudi nel Termine di giorni venti prossimi dalla Pubblicazione della Presente. Quelli veramente, che abitano in detta Isola, debbano dare Nota a quei Pubblici Rappresentanti nel termine di Mese uno, dal giorno, che sarà Publicata la presente Parte in detta Isola; dovendo essi Rappresentanti, per via d' Inquisizione, e ogn' altro modo, che meglio paresse alla loro prudenza, procurare distinta notizia di cadauna di esse, usando anche diligenza nel far cercare per quelle Cancellarie, e Camere acciocchè possa la Signoria Nostra avere sicura cognizione di tutto questo suo Patrimonio, dovendo i detti Pubblici Rappresentanti quanto prima mandare alli Provveditori Nostri Sopra i Feudi tutto quel maggior lume, che da Possessori di detti Feudi li sarà stato modificato, o averanno trovato per Inquisizione, o Scritture, o altri modi convenienti alla importanza di un tanto negozio. E. volendo la Signoria Nostra procedere in ciò colla solita Benignità, colla quale ha sempre procurato la conservazione delle ragioni di cadauno suo Suddito, e Vassallo, però a quelli, che nel termine sopraddetto notificherano al detto Ma-

gistrato sopra i Feudi, o ai sopradetti Pubblici Rappresentanti i Feudi, o Baronie, da essi posseduti, colli loro Titoli, Beni, e Confini, concede graziosamente Venia di qualunque caducità, e debito, nel quale sino al tempo della presente parte, fossero incorsi, o avessero contratto. Se veramente i detti Possessori, e Vassalli Nostri, nel termine sopraddetto assegnatoli, non motificheranno distintamente i detti Feudi, e Baronie, da essi possedute colli loro Titoli, Beni, Ragioni, e Confini alli detti Provveditori sopra i Feudi, e Pubblici Rappresentanti a Corfù, s' intendano ipso facto decaduti da quelli, e siano devoluti, e consolidati cogli altri beni della Signoria Nostra, per essere disposto, come meglio parerà alla Pubblica Sapienza: ovvero, se si venirà in cognizione di essi, passato il detto termine, per via di Denunzia di Agnati, o Estranei; il primo di essi, che li Denunzierà, sia Investito di detti Beni per Ragione di Feudo, in tutto, e per tutto, come nella Parte di questa Consiglio addì 13 Dicembre 1586. E acciocchè si possa dare quella buona forma a questo negozio, che è necessaria, siano tenuti i detti Provveditori sopra i Feudi, passati che saranno i venti giorni, assegnati agli Abitanti di questa Città a notificare i detti Feudi, e Baronie, da essi possedute, portare la Nota distinta in Collegio di tutti quelli, che averanno fatto la detta Notificazione, come anche di tempo in tempo doveranno fare di quelle Note, e Lumi. che li saranno mandati da Corfù, per poter ricevere quegli Ordini circa il fare le Investiture alli Possessori Legittimi de' detti Beni, e assegnarli quelli Obblighi, e Carichi, che pareranno convenienti a questo Consiglio. La esecuzione della presente Deliberazione sia commessa alli Provveditori sopra i Feudi, e Pubblicata in questa Città nei Luoghi soliti, acciocchè più facilmente capiti a notizia di cadauno Interessato, e sia mandata Copia alli Rettori, di Corfù, per poterla far pubblicare, ed eseguire in quello spetta ad essi, col darne conto ai detti Provveditori sopra i Feudi della Ricevuta, e pubblicazione fatta.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΕΟΥΡΙΟΥ

1653, Giugno 6 S. N.

Ordini di S. E. Andrea Corner per la Serenissima Repubblica di Venezia Provr. Generale Inquisitor delle tre isole di Levante.

Soggettando alla principalità delle commissioni Supreme dell' Eccel. Senato la nostra divotissima obbedienza riconoscemmo in primo luogo le applicationi più indefesse e studiose convenienti nell' affare de' Villici, che con la loro ammutinazione, et ingiusta sollevatione hanno sensibilmente turbata la pubblica mente, afflitti questi fedelissimi cittadini, sconvolta l' Isola, offesa la giustizia, e toccati poi in fine supplicj a chi di loro principali si fecero di così detestanda et enorme impresa. Per compensare però tali pressanze con successi corrispondenti speriamo, che gl' esercitij dell' applicatione nostra non renderà delusa la pubblica aspettazione, non senza solievo i cittadini, non senza respiro l' isola, e villici, stessi, questi retirati da quegli errori che con mal consigliato partito si ridussero nelle rovine di lacrimevoli miserie.

E riflettendo ad una valida metà, che anco per essi serva a sollevarli da alcuni aggravj che pretendono per la materia de' censi „ sive livelli formati col corpo di danaro a' formenti, vini, et ogli, e l' eccessive valute contro quelli che vanno difettivi dell' opportuna contributione, come anco delle robbe che restano debitori, quelli che restano debitori di danari per dar robba alla voce.

Noi però richieste prima l' informazioni al III. mo Reggimento, et alli Spettabili Signori Sindici attuali concesse, apportando questi d' esser la contributione delli censi di due specie, una fatta con cessione de' stabili chiamati emphiteutici, l' altra con l' esborso di danaro per la contributione de' vini, ogli, formenti, ambe patricate per lo spacio di lungo tempo, dilatate all' università di tutti gl' ordini di persone, con le proprie stime, e limitazioni secondo gli accidenti che alterano li petrij, come si costuma anco circa le valute delle robbe alla voce, o vero a prostichio, e che li medesimi censi fatti con esborso di danaro siano stati sotto l' occhio di di-

versi anco Supremi Rappresentanti, e particolarmente ventilati et approvati dall' eccellentissimo Sig. Provveditor Generale Ingr. Zeno, mentre li villici pretendevano la retrattatione di simili contratti, con la perdita de' capitali esborsatigli.

Veduto Noi e maturamente considerato tutto ciò che sopra questi affari si deve riflettere, coll' autorità del Generalato Nostro, e con quella, che ci resta impartita dall' eccel. Senato con Ducali 15 Gennaro prossimo passato Statuimo, Regoliamo, e Dichiariamo come segue.

I. Li censi emphiteutici fatti sopra beni stabili, e de caetero si faranno a formenti, vini, et ogli, con precedente stima, non si debbano preciar col riguardo dell' intero valor d' essi, come se si havessero da alienar in vendita; ma siano stimati quello siano buoni ad esser livellati, con li debiti riflessi anco di quanto puono produrre, e questi rimaghino alla medesima conditione delle entrate di questi abitanti, e così siano reputati quelli che comprassero li livelli di robba da quelli, che ricevono livelli per cessione fatta de' stabili subintrando nel luogo loro; potendo però haver la prelatione di livellatarij giusto di Leggi.

II. Quelli veramente che sono stati fatti da dieci anni in quà con danaro a robba sieno de caetero regolati a dieci per cento in danaro, e non più in robba così che per l' avvenire quelli fossero rimasti debitori di livelli decorsi non siano astretti di pagar robba ma danari a dieci per cento in riguardo delle capitali contenenti negli instromenti.

III. Ne si possino far per l' avvenire con l' esborso di danaro o robba di sorte alcuna; ma a danaro di dieci per cento, utile sino a tal summa formato dall' uso di molti continuati anni.

IV. Potendo li livellatarij francar quelli, che sono statti fatti per il passato, con esborsar il capitale con la sodisfatione de' livelli decorsi pur in danari ut supra nel termine di anni dieci, altrimenti restino sottoposti all' annua contributione di dieci per cento pur in danari.

V. E nell' istessa maniera siano fatti in avvenire li livelli di danari con il termine di anni dieci per esser rinfrancanti.

Resti appresso dichiarato, che li creditori de' livelli
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΕΟΥΠΟΥ

habbino il beneficio dell'esecuzion parata, come sin hora si è praticato.

VII Parimenti non volendo li livellatarij francarli possino li livellanti, quando a lor piace, passato però il termine d'anni 5 con avvertir prima con intimazione li livellatarij, che debbano esborsargli gli capitali, e quanto siano diffettivi nel termine di mesi tre, e non facendo essi livellatarij la francha- zione in tal cosa, e senza admetter impedimento alcuno, nè obbligo di far laudar l'intimazione, possino pur con esecutione parata, indirizzarsi sopra li beni de' livellatarij obligati per conseguir li loro capitali, e censi che restassero creditori, dovendo però far estimar li beni sopra quali s'indirizzaranno, quali possano esser deliberati col beneficio del quattro manco per li capitali conforme la terminazione degl' Eccel.mi Sindici 1614, ma per li censi annui giusto la stima netta d'ogni gravèzza.

IB.

(Δ')

Επίσημος ἀρχαία μετάφρασις ἐκ τῆς Εὐρετικῆς διαλέκτου.

Ἡμεῖς Ἀνδρέας Ἀναβαλιέρης. Προβλεπτῆς, ἔξεταχτῆς εἰς τὰ μέρη τοῦ Λεβάντε.

Βλέποντας ταῖς ἀδικίαις καὶ ἀνακάτωσαις ὅπου λαβαίνουσι οἱ σούν- τιτοι τῆς Ρεμπούπλικας τῆς Βενετίας εἰς τὰ μέρη τῶν Κορυφῶν· ξεχωριστὰ οἱ ἔμπωχοι ἀπὸ τὰ ξεχωρὰ ὅπου κρατοῦνε τόπους τῆς κάθε Εμπαρωνίας τοῦ Φεούδου εἰς δέκατον καὶ σολιάτικο ἔστοντας καὶ περικρατοῦνται τὰ κατάστιχα τῆς κάθε Εμπαρωνίας εἰς τὰς χεῖρας τῶν Πρεκουρατόρων, καὶ κηράρουν ἀπὸ Πρεκουρατόρον εἰς Πακτο- νάρη καὶ ρίχνουν τοὺς κλόνους εἰς σὲ πολλὰ βάσσανα καὶ οὐζούρες, τετάρτι, πέντατο, ἕξατο, ἢ καὶ ὄχτατο διὰ νὰ λαβαίνουσι διάφορο διπλὸ, ἐπειδὴ καὶ νὰ ἦναι κάουζα καμινάδα εἰς τὸ Ρεγγεμέντο τοῦ Εξοχωτάτου Ἀφεντός. Πρεβεδιτόρ Κορφούς 6 Δεκεμβρίου 1689 Ε. Π.

Καὶ διὰ νὰ λείψουν οἱ ἔμπωχοι ἀπὸ κρίσεις καὶ ἔξοδα ὅπου τοὺς παιδεύουν οἱ Πρεκουρατόροι καὶ οἱ Πακτοναράιοι τῆς κάθε Εμπαρου- νίας κατὰ τὴν ἐξέτασιν· ἢ καπιτουλασιόνες ὅπου ἔλαβα ἀπὸ τὴν Ρεμπούπλικα τῆς Βενετίας, διορίζουν ἀπὸ τὴν σήμερον ὅτι διὰ νὰ

ἀπερνοῦνε πολλὰ ἄδικα εἰς τοὺς κολόνους ὅλαις ἢ ἐμπαρουνίαις τῶν Φεούδων εἰς τὰ μέρη τῶν Κορυφῶν νὰ μὴν ἔχουνε ἀτζιόν νὰ σκου- δάρουν τόσον ἀπὸ κρασί, λάδι, γέννημα καὶ πᾶν ἄλλο παρὰ μόνον δέκατο καὶ σολιάτικο ὡς φαίνεται νοτάδο εἰς ταῖς ἀναγραφαῖς τῆς κάθε Εμπαρωνίας, εἰς ποιὴν τοῦ κάθε Πρεκουρατόρου παχτονάρη ἢ καὶ Γραμματικοῦ τῆς κάθε Εμπαρωνίας τοῦ Φεούδου πένα βεά- λια ἐξακόσια Νο 600, ὅπου νὰ ἤθελε βρεθῇ δυνάστης εἰς τοὺς κο- λόνους τῆς κάθε Εμπαρωνίας καὶ νὰ τὴν κοσποτέρη τὴν αὐτὴν πένα εἰς τὰ σπιτάλια τῆς Βενετίας διὰ τὰ ἄπρεπα συμβάματα ὅπου τὰ μποδίζει ὁ νόμος τῆς δικαιοσύνης, κηρύζω ταῖς ὁρδινιάς μου εἰς τοὺς φόρους τῶν Κορυφῶν, δέκα Μαγίου 1689 Ε. Π.

Εκηρύχθη ἡ ἄνωθεν ὁρδινιά εἰς τοὺς φόρους τῶν Κορυφῶν, καὶ ἐ- διαβάσθη μὲ τὸ κτύπο τοῦ ταμπούρλου ταῖς δώδεκα Μαγίου 1689 Ε. Π. ἡβρισκόμεναις ἄνωθεν ὁρδινιάς· ριγγιστράδαις εἰς τὴν σεκρε- ταρία μας εἰς τὰς δέκα πέντε Μαγίου 1689 Ε. Π. κόπια ἐβγάλθη ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ Εξοχωτάτου καὶ Υψηλοτάτου Ἀφεντός· Ἰνκουϊ- ζιτόρου Ἀναβαλιέρη Ἀνδρέα, ἔξεταχτῆς εἰς τὰ μέρη τοῦ Λεβάντε, 18 Μαγίου 1689 Ε. Π.

Ἀνδρέας Ἀναβαλιέρης Ἰνκουϊζιτόρος Ἐξεταχτῆς
εἰς τὰ μέρη τοῦ Λεβάντε.

Μεταγλωττιστῆς τοῦ Καγκέλου τούτου.

Πέτρος Γρίτης μεταγλωττιστής.

Τῇ 42 Σεπτεμβρίου 1712.

Εὐετ. Τιμ. Κωδ. Σελ. 470.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

Θ'. Ο πίναξ αὗτος ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ ἐκδοθέντι πονηματίῳ **Relazioni Storico politiche delle isole del mare Jonio scritte**
allo eccellentissimo Senato da Sua Eccellenza Franc. Grimani pr. gen. da mar nel 1760.

DENOMINAZIONE DELLE BARONIE	OBLIGHI		INFEUDAZIONI CHE APPARISCONO NEL 1616 NELLE INFRASCRITE FAMIGLIE	INFEUDAZIONI CHE APARISCONO NEL 1748		Importar dell' Entrada d'un anno palestate da quelli di cui non appar pagamento.
	del cavallo con fante	del fante solo		NELLE INFRASCRITE FAMIGLIE	PAGAMENTI DEL RILEVIO	
Bragadina	N.º 1	N.º	Magnifico M.r Andrea Bragadin fu del clarissimo ser Girolamo.	Fedel sig. Antonio Marmoran qu. sig. Zuane	1680 19 agosto. Al Magistr. de' Feudi contò in cassa D. 1300 V. C. per compra al pubbl. Incanto	Reali 160 moneta di rame
Midei	" 1	"	Mess. Alessandro de' Gotti teneva Mess. Nicolò Eparco, appar nel 1660, 30 settembre pagamento di L. 313, 10 ed altre L. 313, 10 nel 1661, 15 Luglio per supplimento di D. 110 fra tutto.	Fedel sig. Pietro Cappadoca D.r qu. sig. Zuane	
Mema	" 1	"	Mess. Nicolò d' Gotti teneva la magnifica Gotta qu. Mess. Gasparo Querini.	Fedel sig. co. Panagioti Prosalendi qu. sig. co. Zuane qu. sig. Teodoro K.	1692 8 giugno, qu. sig. Teodoro K. Prosalendi L. 420	
Viara	" 2	"	Mess. Fantin Viaro teneva il magnifico ser Marin Marcello.	Fedel sig. Francesco Capodistria qu. sig. Girolamo qu. sig. Nicolò	1689 20 maggio pagò il qu. sig. Nicolò Capodistria L. 912	
Gritta	" 2	"	Mess. Andrea Petrettin teneva in Magn. mess. Vincenzo Gritti	N. H. ser Vctor Marcello	
Trona	" 3	"	Magnifico mess. Michel Tron.	Fedel sig. Andrea Calicbiopulo qu. sig. Stellio	
Canala	" 1	"	Magnifico mes. Piero Malipiero fu del Magnifico mess. Alessandro.	N. H. ser Cont' Andrea Tron		
	"	"	Magnifico mess. Giacomo Malipiero fu del Magn. mess Antonio tenuta da Madonna Orsa figlia qu. mess. Paolo da Canal, e Consorte del Magn. mess. Bortolo Paruta, appar. nel 1660, 30 Novembre, pagamento di D. 180 in Lire 1325, 5, in nome della N. D. Petretina Paruta.	N H. ser Gio. Battista Corner qu. sig. Girolamo K. qu. sig. Gio Battista, che fu di ser Girolamo, che fu di ser Nicolò	1661 17 dicembre. Pagate dal qu. N. H. ser Costantin Memo procurator dal N. H. ser Nicolò Corner, in zecchini a L. 19 l'uno L. 5463	
Rali Frangoni	" 1	"	Mr Giacomo Rali, teneva Madonna Paolina madre di Mr Padovam Surlachi, appar nel 1660, 16 Dicembre contale L. 342.	N. D. Marina Barbaro	
Fiomàco	"	" 1	Mese. Giacomo Fiomaco teneva mess. Fantin Fiomàco appar nel 1665, 2 Maggio contale dal sig. Vassili Fiomàco L. 1140.	Sig. Francesco Fiomàco qu. sig. Nicolò	Sussiste la linea nella superstita Femmina	
Darmera	"	" 1	Mess. Daniel Darmirò teneva la sig. sua sorella r. q. Magn. mess. Zuane Querini	N. H. ser Vincenzo Donà qu. ser Alvise	Dueati 500 d'argento
S. Ipolito	" 2	"	Mess. Nicolò Altavilla, che fu di mess. Adamo da S. Ipolito, teneva il Magn. mess. Alessandro Erizzo, che fu del Magn. mess. Gio. Battista.	N. H. ser Gio. Battista Vitturi qu. ser Bortolo		
Brunelli	" 2	"	Mess. Luca de Gotti, tenuto per la metà di presentar un cavallo il Magn. mess. Z. Alvi se Erizzo e l'altra metà un altro cavallo la Mad. Canala del Magn. Bollani, appar effettuati due pagamenti per il primo nel 1660, 30 Settembre di Due 60 in L. 399; e per il secondo nel 1664, 12 Aprile dal Sarandari L. 399—in tutto Due 120.	N. H. ser Vitturi suddeto		Compreso nella Baronia Gritti
Altavilla	" 1	"	Mess. Guglio de' Donato, obbligati di Magn. mess. Vincenzo Gritti, e Magn. mess. Z. Alvi se Erizzo tra tutti due di presentar un cavallo.	Sig. Andrea Calicbiopulo qu. sig. Stellio	
Duodo	" 1	"	Mess. Carazzola, poi N. H. Girardi	N. H. ser Girolamo Duodo.		
Baronie N.º 15	N.º 20	N.º 2				

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

**ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ**

